

izhaja ob 4. jutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za imen-
sestavstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflova ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi
št. 2034.

Rekopis se ne vračaja.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 5a. — Telefon št. 2036.

Ispravnost oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2037.

Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račen pri poštnem črt. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.242 — Praha čialo 78.180,
Wien, Nr. 205.241.

Mandat za sestavo vlade ima dr. Korošec

Kralj je sinoči poveril mandat za sestavo vlade dr. Korošču. — Značaj in obseg mandata še ni znan. — Koroščeve konference z Vukičevićem in Davidovičem. Jasnost bo prinesel še le današnji dan.

Beograd, 24. julija.

Nocoj ob 6. je kralj poveril mandat za sestavo vlade dosedanjemu notranjemu ministru dr. Korošču. Ime dr. Korošča se je v zadnjih tednih vedno znova pojavljalo v kombinacijah za sestavo nove vlade. Zlasti so se za njega zavzemali vukičevićevci, ki so bili uvideli, da je povratek Velje Vukičevića na predsedstvo vlade nemogoče. Odločitev o tem je morala pasti že sinoči, ako morda že ne poprej, ker so iz vukičevićevskih vrst že danes dopoldne med avdienco Velje Vukičevića šušljali, da imajo situacijo zopet oni v rokah in da bo sestavil vlado nekdo iz njihovega kroga.

Kakšen značaj ima mandat dr. Korošča, službeni komunikacije, ki je bil zvečer izdan, ne navaja. Tudi dr. Korošec in Vukičević sama sta se nocoj skrbno izogibala vsaki izjavi, ki bi to pojasnila. Za najverjetnejše se smatra, da ima dr. Korošec pooblastilo sestavitelj delovno vlado, ki bi ali že sedaj, ali pa šele jeseni sklicala Narodno skupščino.

Za verzijo, da bo dr. Korošec poskušal sestaviti provizorično delovno vlado, govore tudi razne druge okoliščine. Dolgotrajna prizadevanja generala Hadžića za sestavo nevtralne vlade so dokazala, da je nemogoče sestaviti vlado, ki bi zadovoljila Hrvate in obenem ne pomenila preloma s srbijskimi hegemonističnimi strankami, ki imajo v Beogradu še vedno odločilen vpliv. Nadaljnje zavlačevanje krize je nemogoče ne samo zaradi nevarnosti, da pride v državno upravo še večji nered, temveč tudi iz ozirov na inozemstvo. Zato se išče sedaj solucija, ki naj bi pridobila na času in definitivno odločitev po možnosti odgovodila do jeseni. Ker so srbijske stranke odklanjale tudi generalsko-uradniško vlado, o kateri se je po neuspehu Hadžićeve misije nekaj časa govorilo, se zdi momentano najlažja rešitev v tem, da se podaljša režim četverne koalicije.

Ni dvoma, da bo obnova starega režima silno poostrela razmerje med Beogradom in Hrvati ter pognala KDK v še oostrejšo opozicijo. To je bil tudi glavni vzrok, da nove vlade ne sestavlja več Velja Vukičević, ampak da je bil mandat poverjen Slovincu dr. Korošču. Ako pride do kakih oostrejših in usodnejših konfliktov s Hrvati, naj ne nosi odgovornost za nje Srbijskec, temveč prečan in še Slovenec povrh. To bo prav prišlo za eventualna kasnejša pogajanja med Srbijskimi in Hrvati na eni strani, ker bodo lahko valili krivdo na Slovence, obenem pa bo tudi lep izgovor napram inozemstvu, češ saj je vse te odredbe izdala vlada, kateri je načeloval prečanski Slovenec.

V zvezi s temi kombinacijami prihajajo zlasti iz Vukičevićeve okolice tudi vesti o drakoničnih odredbah, ki se ba-je pripravljajo proti KDK in posebej še proti Radiću. Ti krogi računajo s tem, da bo Radić kot odgovor na izzivanje, katerega pomenja za Hrvate obnova stare vlade pod Koroščevim vodstvom, storil kak korak, ki ga bo mogoče označiti za veleizdajo. To bo potem dobrodošel povod za nasilne odredbe proti Radiću in njegovi stranki ter Hrvatom sploh.

Da bi utrdil svojo pozicijo in dokazali nujnost obnove stare vlade, so hegemonisti danes izveliki zopet nove to-pove proti Radiću. Napihnihi in izrabljali so zlasti neko poročilo v »Narodnem Valu« o razgovoru, ki ga je imel Stepan Radić z nekim francoskim novinarjem. Radić poroča v tem članku, kaj vse mu je francoski novinar pripovedoval. Te izjave so hegemonisti naslikali kot Radićevo osebno mnenje in mu seveda podtikali takoj skrajno neloyalnost in protidržavnost.

Na slični način so poskušali zlorabiti tudi današnje izpoved Stepana Radića zagrebškemu sodniku, ki ga je po nalogu beograjskega sodišča zaslišal o umoru v Narodni skupščini. Zatrjevali so, da je Radić očital skrivno na umoru tudi ministru dvora Dragutinu Jankoviću, ki je znan kot ožji somišljenik Velje Vukičevića. Tudi ta intriga je bila iz Zagreba takoj razkrinkana.

V krogih KDK vest o mandatu dr. Korošča ni vzbudila presenečenja, ker se je dalo iz raznih znamenj že večeraj sklepati, da se pripravljaja poskus obnove starega režima. Vzbudila pa je veliko obžalovanje, ker ni dvoma, da bo zlasti vse hrvaško prebivalstvo sil-

BEOGRAD, 24. julija r. Danes dopoldne je bil na dvoru sprejet v krašji avdienci bivši ministrski predsednik Velja Vukičević. Novinarjem je zatrjeval, da je bila njegova avdienca le resornega značaja, vendar pa so se začele širiti vesti, da je na avdienci padla tudi že odločitev o novem mandatarju kro-ne. Te vesti je potrdilo tudi dejstvo, da se danes konzultacije političnih šefov niso nadaljevale.

Zvečer ob 6. do 7. je bil v avdienci notranji minister dr. Korošec. Kmalu po njegovem povratku z dvora je bil izdan službeni komunikacije, ki sporoča, da je kralj poveril dr. Korošču mandat za sestavo vlade. Kakšen je ta mandat, komunikacije ne navaja in niti dr. Korošec sam, niti Velja Vukičević nista hotela dati novinarjem o tem nikakih izjav.

Po svoji avdienci je imel dr. Korošec najprej krajše posvetovanje z Veljo Vukičevićem, nato pa kasno zvečer še z Ljubo Davidovičem. Zatrjuje se, da sta oba pristala na sodelovanje v Koroščevi vladi.

Jasnost v situacijo bo prinesel šele jutrišnji dan. Nocoj se zdi najbolj verjetna verzija, da bo dr. Korošec skušal sestaviti provizorično delovno vlado, ki naj bi držala situacijo do jeseni in tako pridobila čas za definitivno rešitev.

Beograd, 24. julija. Danes dopoldne je izgledalo, da v razpletu krize še ne bo prišlo do odločitve. Tekom dopoldneva v tej smeri ni bilo zaznamovati nobenih dogodkov. Razen Velje Vukičevića, ki se je mudil v kratki avdienci, ni bilo nikakih drugih konzultacij. Pričakovala se je zlasti še avdienca predsednika muslimanov dr. Spaha, ki večeraj še ni bil konzultiran, ker je odsoten iz Beograda in bi se imel vrniti šele danes iz Sarajeva.

Dopoldanske kombinacije

Pač pa se je v političnih krogih živahno ugibalo, kako se bodo nadalje razvijali dogodki. Pozornost je vzbujalo dejstvo, da je nastal v beograjskem hegemonističnem tisku popoln preokret. Dočim so beograjski listi, zlasti pa »Politika«, »Vreme« in »Pravda« že večeraj forsirali obnovo prejšnje koalicijske vlade, so današnji jutranji listi naglašali, da se razvija situacija v smeri ki volitvam ter povdarjali, da je nadaljnje delovanje sedanje Narodne skupščine popolnoma izključeno ter da je njen razpust neizbežen.

Glede bodoče vladne kombinacije so krožile najrazličnejše verzije. Govorilo se je, da obstoja največja verjetnost, da bo sestavljena generalsko-uradniška vlada pod predsedstvom generala Pere Živkovića, ki je bil že večkrat imenovan kot bodoči ministrski predsednik. Opoldne se je razširila tudi vest, da se misli na sestavo volilne vlade pod predsedstvom polkovnika Naumovića, vršilca dolžnosti velikega župana v Skoplju in bivšega polkovnega komandanta in Celju. Situacija je bila povsem nejasna ter se je na vse strani samo ugibalo in kombiniralo.

Popoldne pa je nastal spet nov preokret s podelitvijo mandata bivšemu notranjemu ministru dr. Korošču, kar je pokrenilo razvoj dogodkov zopet v popolnoma novo smer.

Korošec dobil mandat

Ob 6. popoldne je bil sprejet na dvoru v avdienci notranji minister dr. Korošec. Njegova avdienca je trajala do 7. zvečer. Med avdienco se je pričelo iz okolice Velje Vukičevića urditi, da bo dr. Korošec dobil mandat za sestavo vlade. Po povratku iz avdience je dr. Korošec odšel preko ceste v predsedništvo vlade, da poseti Veljo Vukičevića.

Ob pol 8. zvečer je bila izdana novinarjem naslednja službena izjava: »Nj. Vel. kralj je poveril sestavo nove vlade dosedanjemu ministru notranjih zadev g. dr. Antonu Korošču. Mandatar kro-ne je takoj stopil v zvezo s predstavnik parlamentarnih skupin.«

no razburila in da prinaša zato velike in resne nevarnosti za vso državo. V krogih KDK opozarjajo zlasti tudi na nevarnost, da bo eventualna Koroščeva vlada zanesla tudi med Hrvate in Slovence enak žalosten razdor, kakor je zadnje čase nastal med Hrvati in Srbijskimi.

Nadaljnje odločitve prinese šele jutrišnji dan, ko se bo videlo, kak namen ima prav za prav Koroščeve mandat.

Prva posvetovanja

Dr. Korošec je v predsedništvu vlade počakal na Veljo Vukičevića, ki je prišel okoli 8. zvečer. Bil je izredno dobre volje. V razgovoru z dr. Koroščem je ostal približno pol ure; navzoč je bil tudi minister za poljedelstvo inž. Stanković. Po konferenci je dr. Korošec ob pol 9. zvečer odšel zopet na dvor, od koder pa se je že po par minutah zopet vrnil in se v avtomobilu odpeljal na svoje stanovanje.

Kakor se zatrjuje, se je kasno zvečer sestaj dr. Korošec še z Ljubo Davidovičem, ki je v načelu izjavil svojo pripravljenost za vstop v Koroščevo vlado.

Jutri bo dr. Korošec stopil v stike še s predstavniki drugih parlamentarnih skupin in nato počakal vladarju o uspehu svojih pogajanj.

Značaj Koroščevega mandata

Novinarji so zaman poskušali, da bi zvedeli od Velje Vukičevića ali dr. Korošča, kakšen značaj ima mandat doktorja Korošča. Oba sta bila do novinarjev skrajno rezervirana. Pač pa so iz njune okolice novinarjem izjavljali, da ima dr. Korošec mandat za sestavo delovne vlade. Ako se mu bo mislija posrečila, bo vlada sama potem sklepala o tem, kdaj naj se Narodna skupščina skliče.

Borba med radikali

Beograd, 24. julija i. O vtisu, ki ga je napravila vest o mandatu dr. Korošča, se nam poroča, da je v krogih radikal-skega glavnega odbora nastalo veliko ogorčenje, ker smatrajo, da je Korošče-ve mandat naperjen proti edinstvu radikalne stranke ter da se hoče s tem nekako podpirati akcija Velje Vukičevića, ki še vedno ni opustil misli na ustanovitev tkzv. »četerte« stranke. Zadnje dni se je splošno opazilo, da je vodstvo v radikalni stranki popolnoma prešlo na glavni odbor odnosno na Aco Stanojevića. Da parira neugodno mišljenje radikalnega glavnega odbora, je Vukičević za jutri dopoldne sklical sejo radikalnega kluba, na kateri upa dobiti večino za dr. Korošča kot svojega naslednika kljub odporu pristašev glavnega odbora odnosno radikalnega centra.

Radić o Koroščevem mandatu

Zagreb, 24. julija i. Obveščen o mandatu dr. Korošča je Stepan Radić izjavil, da je to največja napaka, ki se je mogla dogoditi. Komaj mesec dni je minulo od tega, kar sta bila v Narodni skupščini umorjena dva hrvaška narodna poslanca, trije pa težko ranjeni, pa smatrajo v Beogradu za najprimernejši izhod iz situacije, da poverijo mandat za sestavo vlade onemu, ki je odgovoren za prelivanje krvi v Narodni skupščini in na ulicah v Beogradu in Zagrebu. Da je bil mandat za sestavo vlade poverjen dr. Korošču kot bivšemu notranjemu ministru, je še mnogo huje, kakor pa če bi ga bil dobil sam Vukičević.

Koroščevega kandidatura pomenja borbo s Hrvati Beograjske „Novosti“ o mandatu dr. Korošča. — Razdor med Hrvati in Beogradom se bo še povečal

Beograd, 24. julija, p. Nocojšnje »Novosti« objavljajo pod naslovom »Kandidatura dr. Korošča« naslednje poročilo: »Vest o kandidaturi dr. Korošča za predsednika vlade je bila sprejeta v mnogih političnih krogih z veliko rezervno. Naglašajo se, da v tem trenutku izbira osebe dr. Korošča ni niti najmanj primerna, če se želi ublažiti sedanje zaostrene razmere. Nasprotno, dr. Korošec na čelu vlade bi vsekakor dovedel do še večjega razdraženja in vznemirjenja duhov na Hrvatskem, kjer bi se že sam njegov pojav tolmačil, kakor da se želi borba s Hrvati. Znano je, da je dr. Korošec že prej stal v nasprotju s Hrvati in z g. Radićem in danes bi se po vseh dogodkih borba vsilila sama po sebi. Kandidaturo dr. Korošča bi Hrvati smatrali kot izzivanje, kar je že znano, toda tudi v Beogradu ne bo dobro sprejeta. V času, ko je bil dr. Korošec notranji minister, so se pripetili

najbolj žalostni in najbolj krvavi dogodki, ki danes označujejo vladavino dr. Korošča. Pokazalo se je, da doktorju Korošču ni bilo ničesar dovolj, temveč je samo kazal čvrsto roko in pripravljenost sprejeti borbo brez potrebe, ne da bi se strašil kakih žrtev. Dr. Korošec je mislil, da se bo na ta način priporočil in da bo zadostil svojim političnim ciljem. Polno je argumentov, ki govore proti kandidaturi dr. Korošča, ki bi bila gotovo krona njegovih pogrešk, ki se vrste druga za drugo in med katerimi bi bila ta najbolj fatalna ter slab znak za našo državo in njeno bodočnost.«

Nadaje menijo »Novosti«, da je bila kandidatura sprejeta samo pod vplivom Velje Vukičevića in da ne bo ugodno sprejeta od radikalov okoli glavnega odbora, ki stoje danes v prvih vrstah situacije.

Nevtralci niso onemogočili Hadžićeve misije

Senzacionalna izjava dr. Tartaglie, ki zanika Hadžićevo trditve, da se nevtralci zahtevali takojšnji razpis volitev

Beograd, 24. julija. Dr. Ivo Tartaglia je snoči pred svojim odhodom iz Beograda izjavil naslednje:

»Vedno sem mislil, da sem bil od generala Hadžića pozvan, da naj stopim v vlado ne samo kot izvenstrankarska oseba, temveč zlasti tudi kot Hrvat. Prj tem sem bil globoko prepričan, da moram računati z razpoloženjem Hrvatov in da ne bi nikdar koristilo stvar, ako bi to razpoloženje ignoriral. Če naj bi bil prvi ki nevtralne vlade, da se doseže »pomirjenje in ublažitev duhov in razmer v prečanskih krajih«, potem bi bilo še bolj potrebno, da bi Hrvat, ki bi vstopil v nevtralno vlado, ne bili tuji čustvom Hrvatov, ker bi drugače ostala vsa prizadevanja nevtralcov brezuspešna, ne dosegel bi se zaželjen cilj ter ne ustvarila bi se ona atmosfera, ki je v interesu države tako zelo potrebna. Po takem pojmovanju vodeni hrvaški kandidati so bili mnenja, da nevtralna vlada ne bi mogla in

ne bi smela delati z Narodno skupščino, temveč bi morala rešiti tekoče posle ter izvajati intenzivno delo v smeri nomirjenja duhov ter ureditve administracije. Ker bi tako delo ne moglo prineseti v kratkem roku dveh mesecev nobenega plodu, je povsem naravno, da bi morala delati gotov čas ter bi kot logična posledica tega moral slediti v skladu z ustavo razpust skupščine in razpis volitev. Hrvatski kandidati niso niti zahtevali, naj se volitve takoj razpíšejo, temveč so privolili, naj bi se to zgodilo v najpозnejšem roku, ki ga dovoljuje ustava in sicer na način in v obliki, ki ne bi posegala v prerogative kro-ne, kar so vsi hrvaški kandidati izrecno opredelili v mandatarju kro-ne.«

»Iz vsega tega neizpodbitno sledi, da so povsem netočne trditve, da so hrvaški kandidati brezpogojno zahtevali, naj se takoj razpíšejo volitve in da je zaradi tega propadla kombinacija z nevtralno vlado.«

Polkovnik Naumović notranji minister

Beograd, 24. julija. Danes dopoldne je bil v daljši avdienci skopljski veliki župan polkovnik Naumović (bivši komandant celjskega pešpolka). Njegova avdienca se je spravljala v zvezo z že dalj časa kurioznimi vestmi, da prihaja polkovnik Naumović v pošteve za predsednika bodoče vlade. Sedaj pa se doznava, da bi imel polkovnik Naumović prevzeti resor notranjega ministra in to tudi v eventualni Koroščevi vladi.

Sodno zaslišanje Stepana Radića

Zagreb, 24. julija 6. V zadevi umora v Narodni skupščini je prišel danes dopoldne k Stepanu Radiću svetnik banskega stola, dr. Gogolja ter ga na zahtevo beograjskega sodišča zaslišal. Stepan Radić je sam narekoval svojo izpoved, ki obsega 7 s strojem pisanih strani. Stepan Radić ne zahteva odškodnine in ne postavi civilno-pravnih zahtev. Radić obtožuje za svojo osebo Punišo Račića zaradi poskušeneza umora in zahteva, naj se preiskava razširi tudi na člane radikalnega in demokratskega kluba, zlasti na onih 23 radikalov, ki so podpisali znani predlog Puniše Račića, naj se Radića uradno preišče glede njegovega duševnega stanja. (Med temi je tudi klerikalni poslanec Vladimir Pušenjak.) Radić nadalje obtožuje predsednika Narodne skupščine dr. Perića, bivšega predsednika vlade Veljo Vukičevića, da nista pravočasno preprečila zločina.

Zopet nova intriga proti Radiću

Beograd, 24. julija i. Tukaj so danes vprizorili zopet novo infamno intrigo proti St. Radiću, da bi ga diskreditirali na dvoru. Razširili so vest, da je Stepan Radić pri zaslišanju glede umora v Narodni skupščini obtožil tudi ministra dvora g. Jankovića. Intriga pa je bila parirana takoj s poasnilom iz katerega je razvidno, da je Radić pri zaslišanju izpovedal vse, kar mu je znano o Puniši Račiću. V tej zvezi je tudi navedel, da je po njegovih informacijah bil Puniša Račić pred umorom v Narodni skupščini večkrat tudi pri ministru dvora Jankoviću. Zato je Radić predlagal, naj se zasliši poleg drugih tudi minister Janković, da se popolnoma pojasni vse ozadje atentata.

SLS danes in pred leti

Beograd, 24. julija i. Nocojšnja »Pravda« objavlja naslednjo izjavo dr. Korošča: V mariborskemu tedniku »Slovenskem gospodarju« je objavil dne 5. julija narodni poslanec Vesenjak s svojim podpisom članek, v katerem odreka g. Svetozarju Pribičeviću pravico, agitirati v prečanskih krajih z revizijo ustave, češ da po svoji preteklosti za to ni poklican. Ker je narodni poslanec g. Vesenjak pri tem objavil tudi neke zgodovinske reminiscence o zadržanju SLS v preteklosti, ne daje to še nikomur pravice, da dvomi nad patriotskim stališčem SLS v vseh vprašanih, ki se tičejo monarhije, edinstva države in sedanje ustave. Gotovo je SLS to z besedami in dejanji zadostno pokazala.

Novi 10-dinarski bankovci

Beograd, 24. julija 6. Prihodnje dni bodo izdani v promet novi bankovci po 10 Din, ki so bili izdelani v Franciji. Bankovci so dolgi 110 mm, široki pa 68 mm. Na levi strani imajo voden tisk v peteroglatem okviru, v katerem je ženska glava z lovorjnim vencem, ki predstavlja našo državo. Črtež na bankovcu je v rdeči, rumeni in modri barvi. Besedilo je tiskano na eni strani v latinici, na drugi strani pa v cirilici.

Črnogorci za KDK

Zagreb, 24. julija. n. »Narodni Val« objavlja na čelu lista pismo, ki je bilo poslano Radiću kot predsedniku KDK od organizacije črnogorske stranke v Kolašinu. Pismo sta podpisala predsednik organizacije major v p. Vaso Božić in tajnik prof. Vrbica. Pismo naglašajo, da se Črnogorci postavljajo odkrito na stran KDK in da imajo dovolj poguma to javno povedati.

Zemljoradnikij v Dalmaciji prestopijo v HSS

Šibenik, 24. julija. 6. V zvezi s sklepom šibeniških zemljoradnikov, da prestopijo v HSS, bo sreski odbor za šibeniški sres imel 26. t. m. sejo, na kateri bo sprejet sklep, da preide celotna šibeniška sreska organizacija v HSS. V matico HSS se vračajo istotako tudi množestvilni disidenti.

Obiški pri Radiću

Zagreb, 24. julija. n. Danes je posetil Radića poslanec dr. Juraj Sutej, ki mu je prinesel zelo važna poročila o razmerah v Bosni. Za tem ga je posetil brat pokojnega poslanca dr. Eda Lukinića, dr. Josip Lukinić iz Karlova.

Sklicanje radikalnega kluba

Beograd, 24. julija. p. Ko je dr. Korošec prejel mandat za sestavo vlade, je Velja Vukičević pozval k sebi podpredsednika radikalnega kluba Stevo Jankovića. Spoznamela sta se, da bošta za jutri ob 11. dopoldne sklicala sejo radikalnega kluba.

Skrivnostna odstranitev Malmgreena

Čuhnovskij hoče dokazati, da je videl v družbi obeh rešenih Italijanov tudi Malmgreena. — Sistematično iskanje Amundsena in tovarišev. — Klavern povratek rešencev v Italijo

Kodanj, 24. julija, g. Ruskij letalec Čuhnovskij opozarja na nasprotstva v Zappjevih izjavah. Med drugim zatrjuje, da je z vso gotovostjo videl ležati na ledu tri osebe, in sicer dve sedeče in eno ležečo. Smatra, da je glede tega vsaka zmotna izključena ter ne more razumeti, kam je izginil Malmgreen. Izgovor, da je Čuhnovskij zamenjal ležečega človeka z zavojem obleke, je popolnoma izmišljen. Sicer pa pričakuje ruski letalec, da bodo filmski posnetki njegovega fotografa med poletom prinesli popolne dokaze, da so ležale na ledu tri osebe.

Tromsö, 24. julija, s. Ravnatelj meteorološkega zavoda, ki preskrbuje polarnim ekspedicijam vremenska poročila, je izračunal verjetno pot, ki jo je moralo napraviti letalo «Latham», ako je pristalo pri Medvedovem otoku. Po

tem izračunu bo meteorolog Devolt v spremstvu petih ribičev odšel z motornim čolnom «Kerningen» iz Tromsö na Grenlandijo, kjer bo na vzhodni obali preiskal vsa skladišča za živila. Francoski parnik «Pourquoi pas» je zapustil sinoči Tromsö v zapadni smeri, da preišče vso obalo Grenlandije in morda tudi ledene obovine in najde sledove Amundsena in Guilbauda.

Berlin, 24. julija, s. Italijanska vlada je naročila pri nemških državnih železnicah poseben vagon za Nobila in njegovo spremstvo. Italijani se bodo vrnili v domovino preko Varnemünde, Magdeburga, Monakovega in Verone, ne da bi potovali preko Berlina. Na potu se ne bodo nikjer ustavili. Kdaj bodo potovali skozi posamezna mesta, javnost ne bo izvedela.

Sistematična akcija za Veliko Nemčijo

Priključitvena manifestacija v Gradcu. — Zanimive Loebejeve izjave

Gradec, 24. julija g. Danes popoldne se je vršilo v gosto napolnjeni dvorani mestne hiše ustanovno zborovanje krajevne skupine avstrijske nemške ljudske zveze. Zupan Mochitsch je pozdravil vse navzoče, posebno pa predsednika nemškega državnega zbora Loebeja ter izrazil prepričanje, da se bo tudi ustanovitev nemške ljudske zveze vršila v znamenju pevskih svečanosti na Dunaju. Tudi v jugovzhodnem delu in tik ob jugoslovenski meji ležajo kraji Štajerske bodo dali pobudo za načelo: Nemci so en narod in naj bodo ena država. Njegove besede so izzvale ogromno odobravanje. Za predsednikom avstrijske nemške ljud-

ske zveze Inž. Neubacherjem je govoril predsednik državnega zbora Loebe, ki se je uvodoma spomnil pokojnega Hermana Kienzla ter nato izjavil, da Nemci ne stegujejo rok po tujem narodu, temveč, da apelirajo samo na zakon, ki mu je dala življenje antanta, a ga nemškemu narodu ne priznava. Nemci nečejo nikogar vzeti k sebi, kdor noče prostovoljno k njim. Nemški narod, ki mora prenašati mnogo neugodnih določb statutih Društva narodov, se oklepa edine ugodne določbe teh statutih, ki pravi, da se ideja združitve Nemcev v Nemčiji in v Avstriji lahko izvede.

Čsl.-poljska tiskovna antanta

Praga, 24. julija h. Češkoslovaško-poljska tiskovna antanta je imela te dni v kopalnici Luhačovicah svoj delovni kongres, na katerem se je ponovno povdarjala potreba čim ožjega sodelovanja časopisja obeh narodov, ki naj preprečuje tendenciozno informacije iz sovražnih virov. Tisk ob narodov naj brani nedotakljivost mirovnih pogodb od Dunava do Baltičkega morja.

Diktatura v Egiptu

Berlin, 24. julija g. Iz Aleksandrije se poroča, da je pričakovala vdovo Zaglula paše, ki se je vrnila iz Evrope, velika množica prebivalstva, med njimi tudi Nahas paša, vodja nacionalistične stranke. Oblasti so vdovo izkrcale pred vzhodom v pristanišče ter jo tajno prepeljale v Kairo, tako da jo njeni pristaši sploh niso videli. Več demonstrantov je bilo aretiranih. Nacionalistična stranka je izdala proglas, v katerem govori o revolucionarnem napadu vlade na ustavo in svobodo ter red in civilizacijo. Vlada je storila zločin s tem, da hoče v ustavi določeno parlamentarno vladno obliko zamenjati z absolutizmom. S tem je vlada prelomila prisego, ki jo je položila na ustavo. Sedanja kriza je zelo težka, vendar položaj še ni tako slab kot taktat. Ko so Angleži proglasili nad Egiptom obsedno stanje, Egiptska odvetniška zbornica je sklenila proglasiti tridnevno protestno stavko proti ukinitju ustave.

Baldwin o problemu brezposelnosti

London, 24. julija (lo.) Na današnji seji zbornice je govoril ministrijski predsednik Baldwin o vprašanju brezposelnosti. Baldwinov govor je bil v glavnem naprten proti Macdonaldu, ki je predlagal ostro resolucijo, v kateri se očita vladi, da ni zadostno poskrbela, da se reši zadovoljivo problem brezposelnosti v državi.

Ministrijski predsednik je v svojem govoru povdarjal, da vlada največja brezposelnost v premogovni in bombažni industriji. Kljub temu angleška trgovina ni trpela, kar dokazuje, da je sedanja brezposelnost je krajevne značaja in da se gospodarstvo angleške države ugodno razvija. Naraščajoče blagostanje v drugih delih države bo gotovo doprineslo prej ali slej k ublajenju brezposelnosti prizadetih krajev. Potrebno pa je, da se omogoči delavstvu, da prestopi iz ene industrije k drugi, kar pa se ne more zgoditi takoj in za kar je potrebna reorganizacija industrijskih podjetij. Nadalje je govoril ministrijski predsednik o izseljevanju, ki naj bi ublajilo brezposelnost. Ministrijski predsednik se je postavil v tem vprašanju na stališče, da se ne sme pospeševati izseljevanje le za to, da se breme brezposelnosti prevrne na domonijone, ampak na ta način, da se usmeri izseljevanje v kraje, kjer bi bili izseljenci res potrebni in bi pripomogli k gospodarskemu razvoju dotičnih krajev.

Končno je Baldwin izjavil, da je vlada pričela glede izseljevanja v prekomorske dežele pogajanja z zastopniki dominijonov.

Položaj na Kitajskem

Tokio, 24. julija (be.) Vojno ministertvo poroča, da je bilo v bojih med kitajskimi in japonskimi četami ubitih šest vojakov in 24 ranjenih. V Santungu je prišlo do krvavega spopada z vojniki Santungske armade in nacionalističnimi četami. Nacionalistične čete so bile v bližini mesta Citu razorožene.

Sanghai, 24. julija (be.) Angleški poslanik v Pekingu se je dogovoril s Čankajskom glede ustanovitve protiangliškega bojkota v dolini Jangtse. V zameno je garantirala Anglija nankingski vladi finančno in diplomatsko pomoč.

London, 24. julija (be.) Japonska vlada je izjavila nankingskemu znanjenu ministru, da ne more pristati na razveljavljenje kitajsko-japonske trgovinske pogodbe, da pa je pripravljena na takojšnjo pogajanja za revizijo te pogodbe.

Hlinka slovaški nadškof

Praga, 24. julija, h. Imenovanje poslanca Hlinke, voditelja slovaške ljudske stranke, za knezoškofa na Slovaškem, je skoraj zagotovljeno. Glasilo ministra Hožde imenuje poslanca Hlinko enega izmed najboljših kandidatov na knezoškofsko mesto. Kot naslednik Hlinke v slovaški ljudski stranki se imenuje minister dr. Tiso.

Avantura mednarodnega lahkoživca

Berlin, 24. julija g. Kakor poročajo iz Londona, je bil mednarodni lahkoživec Ignac Trebitsch-Lincoln, ki je med drugim član angleške spodnje zbornice in je bil tiskovni šef Capove vlade, izgnan iz Hongkonga, kjer je skušal naščuvati Kitajce proti Evropcem. Kam bo šel sedaj, je popolnoma neznan, ker so mu vse civilizirane države prepovedale bivanje.

Francoski prekoceanski polet

Paris, 24. julija, g. Mornariško ministertvo sporoča, da bo moral poročnik Paris, ki je pristal na Azorih, izmenjati en motor, drugega pa temeljito preiskati. Ker bo moral nekaj dni čakati, da prispejo nadomestni deli motorjev, računajo, da bo mogel Paris šele v kakih šestih dneh nadaljevati svoj polet v Ameriko.

Horta, 24. julija, g. Francosko mornariško ministertvo je izdalo letalcu Parisu nalog, naj se vrne v Pariz. Ker so motorji njegovega letala poškodovani, ni mogoče nadaljevati poleta v Ameriko.

Danes podpis tangerskega štatuta

Paris, 24. julija, (be.) Jutri dopoldne bodo podpisali veleposlaniki interesiranih držav tangerski dogovor.

Odkritje spominske plošče P. Radiću in dr. Basaričku

Daruvar, 24. julija, g. Na pobudo hrvatskega ekavtskega sveta v Daruvaru bodo 5. avgusta odkrili spominsko ploščo Pavlu Radiću in dr. Basaričku.

Podzemeljska jama pri Splitu

Split, 24. julija, g. Tu so neki mladeniči po naključju odkrili na severni strani Marjana veliko votlino, ki je globoka 82 m, visoka 12 m in široka 4 m. Votlina je zelo lepa ter polna stalagmitov in stalaktitov zelo lepih oblik.

„Slovenec“ zopet obsojen

«Slovenec» je bil v zadnjem času kar zaporedoma obsojen, in sicer v stvarih, ki so zanj prav značilne in ki izpopolnjujejo sliko o klerikalcih v zvezi z njihovo gonjo proti našemu listu.

Znano je, kaj so klerikalci v svoji gonji zoper napredno uradništvo storili pri oblastnem odboru. Kakor v starih Susteršičevih časih se obnašajo tudi v Natlačanovi dobi pri oblastnem odboru. Iz službe so spravili celo vrsto naprednih uradnikov, med njimi agrarne komisarije g. dr. Frana Spiller-Muysa, katerega so vrh tega skušali s klevetami oblatiti po «Slovincu». Ko so bili klicani na odgovor, je takoj prevzel odgovornost za članek poslanec Smodej, tako da uspešna tožba zaradi poslanske imunite ne mogoča. Značilno je, da se to godi glede članka, v katerem njegov avtor, poslanec Smodej, sam obsoja takšno početje, katero očita drugim. Kakor hitro pa pride tožba, pa se izkaže, da je on sam storil to, kar je očital drugim. Po krivici napadnemu g. dr. Spiller-Muysu ni preostalo drugo, ko da se je branil s popravkom, toda «Slovenec» ga ni hotel priobčiti. Na tožbo ga je ljubljansko deželno sodišče obsodilo na kazen 2000 Din in na objavo popravka.

Slično se je zgodilo šolskemu upravitelju na Ježici g. Grmeku. Ne le, da je po krivici disciplinsko preganjan zaradi povsem neutemeljenih klerikalnih ovadb, marveč so ga oblagali jeziški dopisniki tudi v «Slovincu» z raznimi klevetami. Tudi njegovega popravka ni «Slovenec» hotel prinesiti, pa ga je sodišče obsodilo na 1000 Din kazni in objavo. Ko je bil ta popravek objavljen, so sledili novi napadi po «Slovincu», in napadeni je bil primoran iznova s popravkom postaviti «Slovenec» v trditve na laž. Tudi novega popravka «Slovenec» ni hotel prinesiti, pa ga je sodišče včeraj zopet obsodilo, to pot na kazen 2000 Din in na objavo popravka.

Končno se je včeraj vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem razprava zoper svoječasnega urednika «Slovenca» g. Mihaela Kreka, sedaj predsednika OUZD. Ob času volitev v zbornico za TOI je «Slovenec» prinesel izredno surov članek, češ «kdor voli v obrtnem odseku z demokrati, voli z moralnimi propalciami». Toženi je poizkusil dokaz resnice in to v smeri, češ da so demokrati pri teh volitvah begali volilce za lažjo o razveljavljenju Ogrinove liste. Izkazalo se je pa, da ne morejo klerikalci navesti v dokaz niti enega fakta, pač pa nasprotno, da so naše novine le pozivljale volilno komisijo, naj postopa enako rigorozno, kakor v trgovskem odseku, ker ima klerikalna lista pogreške. V teh pozivih pa ni bilo ni trohice laži. O obtožbi, katere je naperil zoper g. Kreka nosilec obrtniške liste g. Josip Rebek ml. po svojem zastopniku g. dr. Krafčiču, je včeraj razpravljala senat ljubljanskega deželnega sodišča (preds. g. ss. dr. Kralj, vof. gg. ss. dr. Kranjc, ss. Avsec, s. Kobal), obtoženca je zastopal g. dr. Brejc. Sodišče je obtoženega g. Kreka obsodilo na teden dni zopora in globo 3000 Din, ter izreklo, da se mora sodba objaviti v «Slovincu».

Proti vsem tem sodbam so vlozene še oblatne pritožbe ničnosti in se bodo te stvari še razpravljale pred Stolum sedmice v Zagrebu kot kasacijskim sodiščem, kateri odlog pa ne more zmanjšati moralnega zadoščenja nad serijo obsodb centralnega organa Korošičeve stranke.

Razpad Davidovičeve stranke na Hrvatskem

Valpovo, 24. julija, g. V nedeljo je organizacija Davidovičeve demokratske stranke v Valpovu na svojem članskem sestanku sklenila, da izstopi iz Davidovičeve stranke. Ob enem je brzojavno sporočila svoj sklep dr. Orebju v Osijeku, da se priključi njegovi akciji.

Banjaški škof v nemilosti

Banja Luka, 24. julija, n. Banjaški škof Joza Garič in njegove osebe še sedaj nista prejele od države nakazanih plač. To smatrajo za prikrito šikanjo od strani vlade, ker se je banjaški škof o priliki atentata v Narodni skupščini vedel zelo korektno ter je izjavljval sožalje KDK zaradi smrti Pavla Radića in dr. Basarička, kakor tudi vsem trem ranjenim poslancom. Kakor znano, je škof Garič pretekli teden osebno obiskal Radića.

5 milijonov škode v sušaški tvornici papirja

Sušak, 24. julija, g. Danes je dospela na Sušak iz Zagreba komisija zavarovalne družbe «Sava», da premeni škodo v tvornici papirja, ki je v nedeljo pogorela. Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da je nastal ogenj od iskre, ki je padla na zalogo papirja. V vsem je pogorelo 7 objektov. Po prvi cenitvi znaša škoda 5 milijonov Din. Tvornica je bila zavarovana za 50 milijonov Din. Zanimivo je, da je bil v tvornici, ki je že 100 let stara, to že četrti požar.

200 novih mestnih stanovanj v Zagrebu

Zagreb, 24. julija, g. V letošnjem občinskem proračunu je bilo določeno, da se zgradi 250 novih stanovanj. Od teh je mestna občina že te dni dovršila 202 stanovanj, točno kakor je bilo določeno.

Velik požar v Slunju

Slunj, 24. julija, g. V selu Cvitkoviču je nastal požar, ki je uničil štiri hiše skupno z gospodarskimi poslopji. Ogenj je izbruhnil vesled nepazljivosti. Škoda znaša 200.000 Din ter je tem bolj občutna, ker pogoreli niso bili zavarovani in so zelo siromašni ljudje.

Odmevi občinskih volitev

Velik porast naprednih glasov pri nedeljskih občinskih volitvah v Zagorju in Kotredžu je najboljši odgovor na nesramne letake, ki so jih klerikalci v več tisočih izvodih raztrosili po vsej okolici. Vsebinsko ostudnega letaka je naletela na odpor tudi pri poštenih pristaših SLS ki so zato volili v znak protesta napredne liste. Udeležba volilcev je bila večja kakor zadnjič, čeprav je ostalo, na žalost, doma okrog 60 naprednjakov, kar je vredno vse obzora. Na listi »naprednega delavstva«, so izvoljeni: Vinko Sedlar, Slavoj Kušar, Peter Govejšek in Fr. Juvan, na napredni gospodarski listi pa Alb. Grčar, Mirko Weinberger, Ivan Bajcar, Lojze Kolenc in Polde Mrnuh.

Zaradi kolega naprednega uspeha je zavlada klerikalci velika poparjenost, saj so prerokovali, da napredni listi niti 150 glasov ne dobita. Od 845 volilcev odpade na SLS 210, ogromna večina pa je obsodila klerikalno demagoško in hujskaško politiko. Druga obsodba sledi še pri sodišču.

Izvoljeni odborniki so razen klerikalcev vsi za redno občinsko delo, vendar moramo biti pripravljani na razne spletko gotovih oseb, saj se je znan gospod iz Litije že izjavil: »Bomo pa volitve razveljavili«.

Se bolj razveseljeva je bila vest o zmagi v kotredžki občini, kjer sta dobili dve napredni listi 180 glasov in 12 odbornikov, klerikalci pa 67 glasov in 5 odbornikov. Vsa agitacija kaplana Tringerja in Ustaria, ki sta oblezala vse koroške vasi in hiše in delila letake, je bila brezuspešna. Kmetje so obsodili njuno delo s tem, da so volili napredni listi.

Čprav so klerikalci dne 25. marca t. l. prav na debelo porabili svoje stare, dobro znane volilne metode in napeli vse svoje moči, da spravijo občino pod klerikalni jarem, so vendar dobili komaj 5 odbornikov. Ker jih je tak led volitev silno razočaral, so začeli iskati dlako v jalcu, dokler se jim ni posrečilo doseči, da so bile volitve razveljavljene. Nadejali so se, da dobijo pri prihodnjih volitvah absolutno večino v občinskem odboru Dne 8. t. m. so bile izvršene ponovne volitve, za katere so klerikalci zopet razvili veliko agitacijo in ves pritisk; strahovati so hoteli meščane, uradništvo so grozili s premesitvijo, enim so obljubovali razne koncesije, drugim zopet razne podpore. Kljub silnemu besnenju junakov iz gostilne »pri narodnem mučniku Ivanu Kromariju« so dobile napredne liste SDS, SKS in Dolarjeva lista 11 odbornikov, klerikalci pa le 6. Na črnomeljski občini plapolata torej še nadalje napredna zastava in je s tem Črnomelj ponovno pokazal, da ostane napreden. Umevno je, da vlada v Črnomlju splošno veselje, da naša občina, ki se tako lepo razvija s svojo trgovino in industrijo, ni padla v roke klerikalnih hujskačev, kar bi pomenilo za občino gospodarsko smrt.

Ogrizkovi „stroškovniki“

Maribor, 23. julija, g. Oblastni poslanec SLS dr. Ogrizek tudi v oblastni skupščini ne more zatajiti svojega advokatskega naturela. V znameniti in burni seji 19. t. m. je v svoji apolozi Oblastnega odbora govoril tudi o stroškovnikih, češ demokratije in radičevci s političnimi predlogi ovirajo važno gospodarsko delo in zavlačujejo seje oblastne skupščine, ki jih mora ljudstvo plačevati. Dejal je, da bodo oni (SLS) to že ljudstvu povedali in da bo ljudstvo pozvalo KDK zaradi tega k plačilu stroškovnika. Predvsem: Kdo je bil tisti, ki je v sredo 18. t. m. zvečer brez vsakega vzroka zaključil sejo odseka, ki bi imel o tem predmetu poročati že takoj v četrti jutraj v plenarni seji? Kdo je torej zavlekel zadevo skoraj za cel dan? Kolikor vemo, je bil to predsednik odseka g. dr. Ogrizek. In kdo je bil tisti, ki je v enem izmed prejšnjih zasedanij po lastni, osebni krivdi povzročil, da se seja sploh ni mogla vršiti? Da je bil tudi to dr. Ogrizek, potrditel lahko vsak čas gg. dr. Barčičev in dr. Odič. In tak človek govori o stroškovnikih in o zavlačevanju dela?!

V ostalem pa: poslanci KDK plačajo takoj nazaj vse dijete, ki so jih prejeli v tem zasedanju, kakor hitro izjavijo isto tudi poslanci SLS. Če se je gospodarsko delo v oblastni skupščini zavleklo zaradi politične debate, je to zakrivil Oblastni odbor, ki se v smislu dne 19. t. m. v skupščini padlih medklicov smatra za eksekutivno večino, t. j. SLS. Krivda za politično debato je torej predvsem na strani SLS. Pokažite dobro voljo, da hočete razbrezmeti ljudstvo in sprejmete gornji predlog! Dr. Ogrizek prijatelj stroškovnikov, pa naj prednjači!

Siamski princ v Ljubljani

Ljubljana, 24. julija, g. Sinoči je dospel v Ljubljano siamski princ dr. Sakola Varavarn. V Ljubljani se je držal ves dan in si je v spremstvu šefa Higijenskega zavoda dr. Pirca ogledal razne institucije.

Princ dr. Sakula Varavarn je sanitetni referent v Bangkoku za celo siamsko državo. Pred več meseci je odpotoval v Evropo da se pouči o zdravstvenih prilikah v evropskih državah. Na tem svojem velikem potovanju je dospel princ Varavarn tudi v našo državo in obiskal vse ustanove Narodnega zdravja v naši zemlji. Tekom včerajšnjega dne si je ogledal Higijenski zavod v Zagrebu, popoldne pa je obiskal selo Mračlin ter si ogledal tamošnja dela za sanacijo sela. Princ odpotuje nocoj z brzovlakom na Dunaj.

Velik gozdni požar v Dalmaciji

Dubrovnik, 24. julija, g. V pretekli noči je nastal na Lapadu v gozdu barona Felice Marinara požar, ki je uničil doselej že 5000 m² gozda.

Ogenj uničuje žitna polja

Sremska Mitrovica, 24. julija, g. Zadnje dni so se vneli radi isker iz lokomotiv ob železniški progi celi kompleks posejani žitni. Ker je žito izredno suho, gori kakor smodnik in se požar naglo širi. V bližini sela Plasičeva je iskra iz lokomotiv zažgala žitna polja ter znaša škoda 100.000 Din. Sejalci, ki imajo polja poleg železniške proge, so vsi obupani ter prosijo oblasti, naj bi na kak način preprečili nadaljnje požare.

Naši kraji in ljudje

Na obisku pri ljubljanskih gozdovnikih

V soboto popoldne smo se odločili za izlet na Gorenjsko. Pohiteli smo do Martuljka, da pozdravimo in vidimo naše gozdovnike. Po precej dolgi in utrudljivi železniški poti smo se ustavili na prijazni postajici Gozd-Martuljek, kjer so nas pričakovali zagoreli in veseli gozdovniki.

Ljubljanski glavar Crni Mustang nam je izrekel dobrodošlico in nas povedel v gozdovnikovo kraljestvo. Po komaj desetminutni pešpoti smo že od daleč zagledali veličastno taborišče ljubljanskih gozdovnikov. V prelepi dolinici pod mogočnim Martuljkom so si gozdovniki postavili letošnje taborišče.

Ob vstopu v taborišče nas je pozdravil krepak in mlad gozdovnik, taborovodja Crni Ris, ki nam je razkazal kraljestvo, kateremu vlada, v katerem vse žari veselja in kjer je vse zadovoljno in srečno. Pozdravili smo tudi njegove pomočnike Belega Srnjaka, Črnega Mustanga, Kondorja in Sivega Volka; zadnji ima posebno imenitno funkcijo in je od vseh zelo spoštovan. Nosi namreč belo kuharsko kapo in skrbi za lačne gozdovniške želodčke.

Crni Ris nam je razkazal taborišče. V lepem polkrogu stoji dvanajst belih šotorov, med katerimi kraljuje velik indijanski šotor, tako zvan »Typi«, na katerega so gozdovniki zelo ponosni; pravijo namreč, da si je težko misliti taborišče brez tega šotora. Pred polkrogom stoji lično pobarvan šotor Belega Srnjaka. Na sredi polkroga gorijo »večni ogenj«, okrog katerega so sedeži, kjer imajo gozdovniki večerne zборе. Sivi Volk nas je vedel v svoje kraljestvo, kamor vodita dve poti: ena je za navadne zemljane in ena »samo za kuharja«. Tako nas namreč uči napisna tabla na debelu. V kuhinji je postavljeno lično taborno ognjišče, na katerem kuha Sivi Volk hrano za 50 ljudi. Sicer ima kuhar vse polno pomagalec in tudi pomagalk, pa vendar velja on kot glavni kuhar. To funkcijo rad odloži samo takrat, ko se mu kaka jed prismoči.

Pa ni on kriv, saj so bile gotovo pomagalk zraven. Tudi igrače so nam pokazali. Je prav lično in se na njem počutilo gozdovniški najlepše. Tam igrajo vse mogoče taboriške igre, najraje rokomet, tudi telovadbo na igrišču in se veščajo v lahki atletiki. Končno smo si ogledali prostor, ki je pri nas označen z »00«. Je res prav higijenično zgrajen in precej oddaljen od taborišča.

Ko smo si vse ogledali, smo se hoteli seznaniti tudi s prebivalci tabora. Predvsem nas je zanimal mali Peterček, ki se v šolo ne hodi, pa tabori že tretje leto. Je prav fleten in se počuti prav dobro v taboru, posebno še, ker je z njim njegova mamička, ki skrbi, da večkrat namaže želodček z medom. Sam se mi je pobahal, da ga je snedlo že celo kilo, da ga bo pa še več, ker je cenjen. Letos so v taboru srečni, ker imajo imenitnega dreserja s seboj. To je naš mali Stetan, ki mu pravijo Cmok. On ima zdresirane bolhe in prireja ob večerih zabavo s tem, da njegove bolhe kažejo umešne. Z njimi prireja celo dirke. Tudi Jokico imajo v taboru, prav za prav Jokca. Resnici na ljubo moram reči, da se naš mali Volkjo letos ne joka tako pogosto in so ga krivično krstili za Jokico. Mala Ada je menda Skokica, ker je za Ljubljanskega grada doma in tam prav radi skačejo.

V soboto zvečer smo prisostvovali večernemu zboru. Po uvodnem pozdravu Črnega Risa so se vrstile pesmice, slovenske in taboriške, dreser Stefan je pokazal svojo umetnost, nastopila sta Pat in Patachon, imajo tudi Don Kihota in Sancho Pansa, ki nastopata na večernih zborih. Po vselem delu zborja je sledil slavoludni sprejem novih gozdovnikov. Dvanajst mladih pripravnikov in pripravnic, ki so vsi položili izpit, je bilo sprejetih v vrsto gozdovnikov. Po nagovoru taborovodje Črnega Risa je ljubljanski glavar Crni Mustang prebral zaobljubo, katero so pripravniki ponavljali, nakar je podal vsakemu roko preko »svetnega ognja« in ga sprejel med gozdovnike. Ta prizor je eden največjastnejših v taborišču in bo ostal vsem prav dolgo v spominu. Videl sem že matere in očete, ki so bili ganjeni od solz, ko je bil njihov sinček ali hčerka sprejeta med gozdovnike. V temno noč je mogočna orla zaobljuba, da bodo sledili stezi gozdovništva, se odrekli vsem grdim lastnostim, med njimi pitju alkohola in kajenju strupa itd. Najmlajši med sprejetimi gozdovniki v soboto zvečer je bil Tihi Bor, ki se je precej dolgo pripravljal za ta svečani trenutek. K večernim zborom prihajajo skoro vsake večer domačini in letoviščarji iz Goska in tudi iz Kranjske gore, ki ne morejo prehaliti lepote gozdovništva in obliubljajo vso svojo pomoč temu lepemu pokretu.

V nedeljo smo napravili nekaj manjših izletov in se zvečer poslovlili od preprijaznih gozdovnikov. Da imajo letos tako lepo urejen tabor in toliko lepih šotorov, se imajo

jo zahvaliti mestnemu magistratu Ljubljanskemu, odnosno županu mesta Ljubljane, in ljubljanski občinski skupščini, ki sta omogočila z večjo podporo nakup novih šotorov, med njimi »Typija«. Tako je ljubljanski rod s to podporo omogočil tudi nekaterim revnim gozdovnikom letošnje taborjenje. Gozdovniki so svojim dobrotnikom zelo hvaležni in so nam naročili, naj se jim tudi tem potom zahvalimo in jih povabimo v gozdovniško kraljestvo.

Našim gozdovnikom pod ponosnim Martuljkom želimo kar najlepše taborjenje, želimo pa tudi, da dobe čim več obiskovalcev, ker nastane potem toliko več podpornikov in prijateljev prekornistnega in prelepega gozdovništva. Gozdovniki bodo tabirili še do 1. avgusta in vsakogar prav radi pozdravijo v svojem taborišču. Mladi prijatelji, pozdravljeni!

V-4c

Dr. Avgust Kumar, splošno priljubljen zdravnik v Hrasniku, ki je minulo nedeljo utonil v Savinji pri Rimskih Toplicah. Pogreb se bo vršil danes ob 17. uri na kolodvor v Hrasniku, od koder bo truplo prepeščeno v Zagreb.

Lep zbor KDK ob severni meji

V nedeljo 22. t. m. je bil pri Sv. Jurju ob Pesnici v prostorih g. Alojzija Vračka velik zbor, sklican od vodstva KDK. Zbor se je udeležilo nad 100 ljudi in sta bili obe gostilnici sobi s hodniki vred napolnjeni. Poleg domačinov so se udeležili zborovanja tudi občani iz Sv. Križa, Zgor. Kungote, Svečine itd. Zborovanje je vodil znani narodni in gospodarski delavec g. Stanko Terčelj, poročala sta pa g. narodni poslanec dr. Pivko in bivši poslanec Kirbiš. Med zborovalci je bilo tudi nekaj pristavec SLS, ki so poskušali po naukih svojega »Slovenskega Gospodarja« delati medklice, pa sta jim oba poročevalca hitro zamašila usta, tako da so osramočeni utihnila. Kako veliko je bilo zanimanje zborovalcev, dokazuje dejstvo, da se je vršil zbor od konca mase pa do pol 2. ure popoldne in da so zborovalci ves čas vztrajali, ne poslušali. To je tembolj značilno, ker so se klerikalci zadnji čas z vso silo vrgli na to občino, v kateri so v nedeljo 29. t. m. občinske volitve in že po »Slovenskem Gospodarju« pojejo hozana svoji zmagi. »Zlati Zebot sam je preredil nedavno tam zelo klavirno zborovanje. Zdi se, da bodo volitvi občine Sv. Jurij v nedeljo 29. t. m. dokazali, da si ne pustijo komandirati. V četrtek 19. t. m. zvečer se je vršil na Teznu lep zaupni sestanek SDS, na katerem je poslanec dr. Pivko poročal o političnih dogodkih in na katerem se je obnovil odbor tamošnje krajevne organizacije SDS.

Filmska ekspedicija TKS
Velo polje. 22. julija. Vreme, ki povzroča dolincev hude preokle, je bilo snimanju ves čas naklonjeno. Pred tednom smo odrinili na pot in se ustavili na Zajamnikih, kjer nas je temeljito oblikoval. Takoj drugo jutro je zonet posiljalo solnce v brezmejno gozdove na Pokliki. Ti gozdovi so neizčrpni zakladi. Les ima svojo posebno ceno. Rast stoletnih smrek je počasna, letnice so tako stisnjene, da se komaj razbere starost orjakov. Posneli smo lepe prizore iz življenja drvarjev. Skozi senčnate gozdove je vodila pot na Rudno polje. V bahnih tišinah se nam le posrečilo zajeti skrivnostne gozdne lepote. Pretresljiva pa bo slika, kako leže posekana debla na ogromni ploskvi. Na Rudnem polju smo se srečali z markantnim lovcom: pred kočo se je razvil prav živahno življenje — seveda za film.

Ko smo zapustili gozdno sfero, smo obiskali prijazno planino Konišičo. Ker bomo

planšarsko življenje snimali na drugi planini, smo se pomudili tam le čez noč ter smo zjutraj odrinili proti Vodnikovim kočam, kamor smo dospeli pod noč. Spoutoma smo se ustavili na sedlu med Vrševnikom in Drazkim vrhom, kjer so se posrečile prav lepe slike. Na Malem Drazkem vrhu smo v poznih popoldanskih urah čakali, da bi nam triglavski očiak pokazal tako lice, da bi ga mogli dostojno slikati. Zaukrat ni bil pri volji. Našim očim in bolj nestrpnim prijateljem se bo nemara zdelo, da bolj pričaš romano. Da boste spoznali vse težave, s katerim se bori naša filmska bratovščina, vam svetujem, da nas obiščete. Na Triglavu se prihodnji teden lahko snidemo. K.

Popravilo zagrebske in karlovške državne ceste

Avtomobilski klub kraljevine SHS, sekcija Ljubljana, poroča: Po dobljenih podatkih se je pričelo te dni s popraviljem zagrebske in karlovške državne ceste, posebno v oddelku Novo mesto in Kostanjevica.

Zagrebska cesta je v splošnem dobra, na nekaterih mestih celo izborna, posebno med km 42 (Radohova vas) in km 82 (Novo mesto-Mokro polje). Pri km 69,2, pred Novim mestom, je v popravilu od 23. t. m. obcestni zid. Za avto ni sicer nobene ovire, vendar se mora voziti počasneje. Tudi na daljnem poteku ceste, od Mokrega polja (km 82) do Bregane (km 121,06) je treba voziti previdno, ker je več cestnih objektov, kakor n. pr. prepuustov, obcestnih zidov itd. v popravilu.

Posebno previdno je treba voziti v Krški vasi, kjer se popravila most čez Krko ter bo te dni za kratek čas sploh zaprt za promet. V tem primeru pasirajo avtomobilci lahko most v Cerkljah, približno 7 km pred Krško vasjo.

Na karlovški državni cesti od Metlike proti Karlovcu (km 27 do 27,2) se preloži obcestni zid. Promet sicer ne bo oviran, vendar je treba počasneje voziti.

Tudi most čez Kulpo pri Metliki je od 23. t. m. v popravilu. Promet čez most bo popolnoma prekinjen, pač pa po potrebi dela od časa do časa za kake pol ure oviran. Delo bo trajalo približno do 7. avgusta t. l.

Strahovit požar na Selu pri Bledu

Zkorele so tri hiše in štiri gospodarska poslopja. — Škoda znaša 500.000 Din. Bled, 24. julija. Snoci je razsajala v vsem blejskem kotu silna nevihta, ki je trajala zvečer nekoliko od 21. ure do 1. zjutraj. Dež je lil, kot da so se urgali oblaki, vmes pa je treskalo in grmelo, da je bilo groza.

Kmalu po polnoči je nenadoma udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Franceca Kristana v bližnji vasi Selo. Kljub hitremu nalivu je bilo v nekaj minutah v velikem ognju, ki je vsako minuto rastle in se kmalu razširil na hišo posestnika Janeza Sokliča.

Takoj, ko so prestrašeni prebivalci zapazili požar pri Kristanu, so v samih spodnjih oblahkih prihiteli z hiš ter pričeli pomagati pri gašenju. Alarmirane so bile štiri požarne brambre: domača, požarna bramba v Ribnem, Mišnem in na Bledu. Poleg teh so dospeli na kraj požara tudi blejski orožniki pod vodstvom komandirja orožniške čete, poročnika Milojeviča.

Čeprav je še dolgo deževalo in so se združeni gasilci na vso moč trudili, da bi požar zadržali, se je ta še razširil na gospodarsko poslopje posestnice Franciške Plemeljeve, odtod na gospodarsko poslopje posestnika Janeza Tomana, na njegovo drvarnico in še hišo. Strahovit požar se je posrečilo lokalizirati šele potem, ko so ognjeni zublji zajeli tudi še hišo posestnika Kristana in gospodarsko poslopje Janeza Sokliča. Na ta način so zgorela trem posestnikom hiše in štirim gospodarska poslopja. Po uradni cenitvi, ki so jo izvršili danes, znaša celokupna škoda 500.000 Din. Krita je deloma z zavarovalnico.

Pogin kačakov v Ponoševcih
Djakovice, 22. julija Orožniki junicke orožniške postaje so preleli pretekli dne obvestilo, da je skupina kačakov prekorčila mejo in da se kreta v smeri Ponoševca. Takoj so postavili na vseh mestih, ki so jih smatrali pripravne za prehod kačakov, zasede in čakali, če jim bodo kačaki nasledili. V noči od sobote na nedeljo okoli 24. ure so se kačaki v selu Divokozu v resnici podali v nastavljeni past. Orožniki so takoj otvorili ogenj nanje. Kačaki so se proti vsakemu pričakovanju naglo orientirali, zavzele pozicije in sprejeli borbo. Po hudem streljanju na obeh straneh se je orožnikom posrečilo, da so brez vsakih izgub ubili dva kačaka.

V truplih poginulih kačakov so spoznali znana hajduka, ki sta se že delj časa klatila po Albaniji: Bajrama Kadrija iz Ponoševca in Hasana Alija iz orahovačkega sreza. Oba hajduka sta bila oborožena z brzostrelnimi puškama in francoskimi defenzivnimi bombami. Ko so prebivalci iz bližnjih vasi zvedeli za pogin kačakov, so bili zelo veseli, ker se je izkazalo, da ne morejo kačaki nemoteno ropati po našem ozemlju.

Otmice deklet v sarajevski okolici
Sarajevo, 22. julija. V zadnjem času so otmice deklet že zopet na dnevnem redu. Med nekaterimi prizadetiimi vzbujajo obilo gorenčja. Ponekod so se vneli radi njih krvavi poboji. Navadno imajo otmice svoj epilog pred sodiščem ali pa tudi pred oltarjem. Občinstvo jih prav rado simpatično komentira, zlasti če se izvrši otmica sporazumno med zaljubljenici. Bliznje lidže so postale pretekli teden zelo popularne, ker sta bili izvršeni v tem kraju zaporedoma dve otmici. Tako je ugrabil poručník Derviš-beg Čengić pravnoکو Small-age Čengića gđ. Sadeto Mašičevo, a zdravnik državne bolnice dr. Omer Bahtijarević gđ. Kadrijo Nezir-hodžičevo, hčerko uglednega sarajevskega meščana in veletrgovca Hadži Hasan-age Nezir Hodžića, in sicer, ko se je spreha-

Tat molil za okradenega dobrotnika
Litija, 24. julija Ta čas, ko so ga zalotili orožniki, je sedel v senci za neko hotiško hišo in rezal z nove obleke gumbe, obleko pa mazal z blatom, da se ne bi videla več nova. »Vi, Jakob Kristan, ta obleka je last g. Pavla Kolenca iz Gradca, ki jo je dopoldne prvič oblekel. Ko pa se je žel popoldne kopat, ste mu jo vzeli in izginili.« Tako ga je pozdravil uradni glas strogega orožnika. 68-letni berač Kristan se je krepko pričel otresati očitkov orožnika in je pripovedoval v svojo obrambo: »Za Jeretinovim ovinkom sem stonil k Savi v hlad. Tam na produ sem videl lepo zloženo novo obleko, zraven pa ni bilo prav nikogar... Pa sem čakal, kaj bo. Kje je neki ta plavač, sem dejal in še čakal. Ko pa le ni bilo skoro četrtr ure nikogar blizu, sem dejal na glas, kar mi je bilo poprej je v mislih: nesrečni je utonil. Lahka mu je bila smrt. Prav nič nisem slišal njegovega zadnjega boja. In sem začel moliti za utopljeno dušo rožni venec na glas, medtem sem pa basal v svojo bisago njegove ostanke: hlače, perilo, čevlje in še vse drugo, kar je pustil na tem svetu. Potem sem io mahnil proti Hotiču in sem še vso pot molil za dobrega gospoda. Nerodno mi je imeti novo obleko, ki je nisem vajen, zato sem z nje porazal gumbe in jo vso povaljal v blatu, da je bolj podobna moji beraški uniformi.«

Zagovor pobožnega berača Kristanovega Jakoba seveda ni držal, zato so vzeli dolgoprsteža s seboj in ga vtaknili v zapor litijskega sodišča.

G. Pavel Kolenc ima zaradi Jakobove avanture okrog 2000 Din škode. Od svoje obleke se je pri kopanju le za trenutek odstranil; ko se je pa vrnil, je že ni bilo več.

Da je bil kopalce okraden na litijemskem produ, je redek dogodek — v letošnjih sezilih menda drugi. Prvi je bil g. Brodnik, kateremu so odnesli denarnico, v kateri pa je imel le nekaj drobiža.

Drzni vlomi in tatvine v stiskem okraju
Stična, 24. julija. Od lanskih kolesarskih tatvin, za katere so uzumovali že prejeti zasluženi plačilo, je imele najkraj precej miru pred tatovi velikega kalibra. Zadnje dni pa je zopet pojavila večja tatvinska družba in vznemirila vso okolico. V noči od četrta na petek so vlomili v mehanično delavnico Toneta Petruca pod Ivančovo gorico. Razbili so okna in s močnim drogom polomili železno konstrukcijo, nakar so odprli zapah znotraj vrat in opravili svoje delo prav nemoteno, ker stoji delavnica precej na samem. Iz orodne mize so pokradli okoli 80 vitrihov za odklepanje originalnih wertheimeric, ki jih je Petruna naročil iz Nemčije. S tem orodjem se bodo tatovi najbrže skušali okoristiti pri blagajnah s kompliciranimi ključavnicami. Mimo tega so pokradli nove vige in zavore za kolesa, eno pogonsko kolo, električno baterijo, torbico za orodje, kompletno brivsko orodje z brusilno pripravilo in še več drugih stvari. Tatovi so vlomili tudi v zraven stoječo garažo, odkoder so odpeljali moško kolo, na katerega so pa preje pritrilili popolnoma novo pnevmatiko ženskega kolesa, ki je bil prav tako v garaži, da so na ta način ukradene stvari lažje odpeljali. Petruna ima okoli 5000 Din škode; za orodje ni bil zavarovan.

Takoj naslednje noč so skušali vromiči vlomiti v trgovino Antona Rojca poleg stiškega kolodvora. Ker so se zaman trudili pri železnih vratih, so hoteli vlomiti skozi okno gostilniške sobe poleg prodajalne. Pristavili so k oknu stole in mize ter pri dveh oknih že odstranili kot, ko jih je še pravčasno pregal gospodar, ki je zaslial šum. Več sreče pa so imeli v nedeljo, ko so pri belem dnevu med 4. in 6. uro popoldne okradli postajno blagajno v St. Vidu pri Stični. Ta čas je vršil službo železniški uslužbenec Anton Drmelj in bil baš na službenem obhodu po progi v Stično. Te prilike se je poslužil tat, da je neopaženo smuknil k blagajniški hišici, odprl z zakrivljenim predmetom od zgoraj zapah na notranji strani okna in ukradel iz ročne blagajne 200 Din, pustil pa dva strgana bankovca po 10 Din. Ker je bila blagajna iz tenke cinaste pločevine in zaprta z najprimitivnejšo ključavnico, ni bilo težko uzumovati neopaženo pobasati denar in izginiti v bližnji grazi.

Danes je dospela v St. Vid komisija železniške uprave iz Novega mesta in tatniško dejanje protokolirala. Dolžnost naše varnostne oblasti bodi, da posveti stiški okolici kar največjo pažnjo, ker kažejo ti primeri, da se je zatekla k nam rafinirana tatvinska družba, ki bo skušala izvršiti še več tatvin, posebno sedaj, ko ima na razpolago moderne odpiralne vitrije.

Borba med tihotapci in finančnimi stražniki
Trebinje, 23. julija. Pretekli dne je prišlo v selu Batini do hude borbe med organi finančne straže in tihotapci tobaka, pri čemer je bil ubit tihotapec Zariča Šehić. Šehić je hotel z dvema svojima tovarišema vtihotapiti v Livno večjo množino prvovrstnega tobaka. V to svrhu so naložili tobak v vreče, zadeli jih na hrbet in se napotili po skrivni stezi proti Livnu. Vkljub njihovi veliki opreznosti pa so jih še ob pravem času zapazili organi finančne straže in se skrili za neko pečino, da jih tu počakajo.

Ko so tihotapci dospeli v neposredno bližino finančnih stražnikov, so bili zelo iznenadeni, ko so ti izza pečine kliknili: »Stojte! Pokažite nam, kaj nosite v vrečah!«

Stražniki niso počakali na odgovor, temveč so naglo navalili na tihotapce in se prepričali o vsebini vreč. Ko so tihotapci videli, da so se ujeli v nastavljeni past, sta dva hitro pobegnila v grmovje, dočim je tretji — Šehić, ostal pri vrečah ter se ni hotel ločiti od njih. Nastalo je preiravanje, med katerim je nameril neki finančni podpreglednik puško na Šehića in ga povaljal, da se preda. Šehić ni hotel ničesar o tem slišati, temveč se je še celo vrgel na nekega drugega stražnika in mu hotel iztrgati puško. Leta je v samoohranbi ustrelil in zadel Šehića naravno v srce,

jala s svojo prijateljico gđ. Mašičevo. Otmica gđ. Nezirhodžičeve je bila izvršena proti volji staršev in se zategadelj obeta izcimiti velik družabni skandal.

Tat molil za okradenega dobrotnika

Litija, 24. julija Ta čas, ko so ga zalotili orožniki, je sedel v senci za neko hotiško hišo in rezal z nove obleke gumbe, obleko pa mazal z blatom, da se ne bi videla več nova.

»Vi, Jakob Kristan, ta obleka je last g. Pavla Kolenca iz Gradca, ki jo je dopoldne prvič oblekel. Ko pa se je žel popoldne kopat, ste mu jo vzeli in izginili.« Tako ga je pozdravil uradni glas strogega orožnika. 68-letni berač Kristan se je krepko pričel otresati očitkov orožnika in je pripovedoval v svojo obrambo: »Za Jeretinovim ovinkom sem stonil k Savi v hlad. Tam na produ sem videl lepo zloženo novo obleko, zraven pa ni bilo prav nikogar... Pa sem čakal, kaj bo. Kje je neki ta plavač, sem dejal in še čakal. Ko pa le ni bilo skoro četrtr ure nikogar blizu, sem dejal na glas, kar mi je bilo poprej je v mislih: nesrečni je utonil. Lahka mu je bila smrt. Prav nič nisem slišal njegovega zadnjega boja. In sem začel moliti za utopljeno dušo rožni venec na glas, medtem sem pa basal v svojo bisago njegove ostanke: hlače, perilo, čevlje in še vse drugo, kar je pustil na tem svetu. Potem sem io mahnil proti Hotiču in sem še vso pot molil za dobrega gospoda. Nerodno mi je imeti novo obleko, ki je nisem vajen, zato sem z nje porazal gumbe in jo vso povaljal v blatu, da je bolj podobna moji beraški uniformi.«

Zagovor pobožnega berača Kristanovega Jakoba seveda ni držal, zato so vzeli dolgoprsteža s seboj in ga vtaknili v zapor litijskega sodišča.

G. Pavel Kolenc ima zaradi Jakobove avanture okrog 2000 Din škode. Od svoje obleke se je pri kopanju le za trenutek odstranil; ko se je pa vrnil, je že ni bilo več.

Da je bil kopalce okraden na litijemskem produ, je redek dogodek — v letošnjih sezilih menda drugi. Prvi je bil g. Brodnik, kateremu so odnesli denarnico, v kateri pa je imel le nekaj drobiža.

Drzni vlomi in tatvine v stiskem okraju
Stična, 24. julija. Od lanskih kolesarskih tatvin, za katere so uzumovali že prejeti zasluženi plačilo, je imele najkraj precej miru pred tatovi velikega kalibra. Zadnje dni pa je zopet pojavila večja tatvinska družba in vznemirila vso okolico. V noči od četrta na petek so vlomili v mehanično delavnico Toneta Petruca pod Ivančovo gorico. Razbili so okna in s močnim drogom polomili železno konstrukcijo, nakar so odprli zapah znotraj vrat in opravili svoje delo prav nemoteno, ker stoji delavnica precej na samem. Iz orodne mize so pokradli okoli 80 vitrihov za odklepanje originalnih wertheimeric, ki jih je Petruna naročil iz Nemčije. S tem orodjem se bodo tatovi najbrže skušali okoristiti pri blagajnah s kompliciranimi ključavnicami. Mimo tega so pokradli nove vige in zavore za kolesa, eno pogonsko kolo, električno baterijo, torbico za orodje, kompletno brivsko orodje z brusilno pripravilo in še več drugih stvari. Tatovi so vlomili tudi v zraven stoječo garažo, odkoder so odpeljali moško kolo, na katerega so pa preje pritrilili popolnoma novo pnevmatiko ženskega kolesa, ki je bil prav tako v garaži, da so na ta način ukradene stvari lažje odpeljali. Petruna ima okoli 5000 Din škode; za orodje ni bil zavarovan.

Takoj naslednje noč so skušali vromiči vlomiti v trgovino Antona Rojca poleg stiškega kolodvora. Ker so se zaman trudili pri železnih vratih, so hoteli vlomiti skozi okno gostilniške sobe poleg prodajalne. Pristavili so k oknu stole in mize ter pri dveh oknih že odstranili kot, ko jih je še pravčasno pregal gospodar, ki je zaslial šum. Več sreče pa so imeli v nedeljo, ko so pri belem dnevu med 4. in 6. uro popoldne okradli postajno blagajno v St. Vidu pri Stični. Ta čas je vršil službo železniški uslužbenec Anton Drmelj in bil baš na službenem obhodu po progi v Stično. Te prilike se je poslužil tat, da je neopaženo smuknil k blagajniški hišici, odprl z zakrivljenim predmetom od zgoraj zapah na notranji strani okna in ukradel iz ročne blagajne 200 Din, pustil pa dva strgana bankovca po 10 Din. Ker je bila blagajna iz tenke cinaste pločevine in zaprta z najprimitivnejšo ključavnico, ni bilo težko uzumovati neopaženo pobasati denar in izginiti v bližnji grazi.

Danes je dospela v St. Vid komisija železniške uprave iz Novega mesta in tatniško dejanje protokolirala. Dolžnost naše varnostne oblasti bodi, da posveti stiški okolici kar največjo pažnjo, ker kažejo ti primeri, da se je zatekla k nam rafinirana tatvinska družba, ki bo skušala izvršiti še več tatvin, posebno sedaj, ko ima na razpolago moderne odpiralne vitrije.

Borba med tihotapci in finančnimi stražniki
Trebinje, 23. julija. Pretekli dne je prišlo v selu Batini do hude borbe med organi finančne straže in tihotapci tobaka, pri čemer je bil ubit tihotapec Zariča Šehić. Šehić je hotel z dvema svojima tovarišema vtihotapiti v Livno večjo množino prvovrstnega tobaka. V to svrhu so naložili tobak v vreče, zadeli jih na hrbet in se napotili po skrivni stezi proti Livnu. Vkljub njihovi veliki opreznosti pa so jih še ob pravem času zapazili organi finančne straže in se skrili za neko pečino, da jih tu počakajo.

Ko so tihotapci dospeli v neposredno bližino finančnih stražnikov, so bili zelo iznenadeni, ko so ti izza pečine kliknili: »Stojte! Pokažite nam, kaj nosite v vrečah!«

Stražniki niso počakali na odgovor, temveč so naglo navalili na tihotapce in se prepričali o vsebini vreč. Ko so tihotapci videli, da so se ujeli v nastavljeni past, sta dva hitro pobegnila v grmovje, dočim je tretji — Šehić, ostal pri vrečah ter se ni hotel ločiti od njih. Nastalo je preiravanje, med katerim je nameril neki finančni podpreglednik puško na Šehića in ga povaljal, da se preda. Šehić ni hotel ničesar o tem slišati, temveč se je še celo vrgel na nekega drugega stražnika in mu hotel iztrgati puško. Leta je v samoohranbi ustrelil in zadel Šehića naravno v srce,

Urejuje najbolje prebavil
Čisti želodec in čreva brzo in ugodno!
I omo! pa vseh lekarnah, Din 4.-

Danes! Zadnjiokrat! Danes!
Prekrasen življenski roman
mladega ruskega častnika
v vefilimu

Beg na trojki

v glavnih vlogah
Marcella Albani
in
Vladimir Gajdarov
Divno!

Prestrešljivo! Edinstveno!
Predstave ob 4., 8., in
10. uri.

Znižane cene!
KINO IDEAL.

da je ostal na mestu mrtev. Zaplenjeni tobak so finančni stražniki odnesli s seboj v Trebinje.

Pred sodniki

Službe je delil.

Uradnik Polh je srednjevelik lepo rejen mož. Lani je imel smolo in je bil reduciran. To pa ga ni oplašilo in se je hvatali proti svojim znancom, da bo dobil posebno imenitno službo ter da ima zveze. »Kdor ima zveze, pride na ravne steze, ki vodijo k blagostanju. Tako vam povem, prijatelji, da še od vas katerega lahko spravim k dobremu kruhu,« se je hvatali gospod Polh.

Ko je začel to hvalisanje potnik Drago, mu je postalo kar tesno pri srcu; saj se je že več mesecev pehal za službo, pa ni nikjer ničesar dosegel. Prav zaupljivo se je vsedel k Polhu in dejal ponižno, kakor se spodobi napram tako mogočnemu gospodu: »Gospod, ali bi ne hoteli tudi meni preskrbeti službe? Revez sem, že dolgo se peham okoli in si iščem zaslužka.«

Polh je denar spravil in na Dragotina ter njegove službo lepo pozabil saj je siromaka samo nalagal.

Polh je denar spravil in na Dragotina ter njegovo službo lepo pozabil saj je siromaka samo nalagal.

Ko sta se drugič srečala, je objubil fantu službo in dobil zopet nekaj denar. Vsega skupaj je prejel 300 Din in srebrno uro, ki mu jo je Dragotina dal, potem ko ni imel več denarja, tako da je Polh osiropil siromaka za 550 Din.

Ko se je Dragotina začelo vse dozdevati sumljivo, saj ni prejel nikakega vabila, naj se pride predstaviti, da bo sprejet v službo, je Polhu začel, da ga bo naznanil. Gospod Polh je fantu miškoljivo vrnil 100 Din, več pa ni hotel dati.

Dragotina je Polha naznanil in Polh bo moral vrneti 450 Din, pa še za 14 dni je povabil, a v luknjo.

Kupec Lipe

Lipe zna kupčevati z živino; tam v Logatcu, kjer je doma, ga smatrajo za najboljšega meščetarja.

Možak je ožejšen, dobro in pridno ženo ima, vendar ne ravna r njo baš lepo, ker je pač vajen sukati se okoli živine in bolj surovo nastopati. Žena se je že parkrat prižaložila, da mož z njo gredo ravna, in ga je naposled naznanila. Junja letos je nekega dne kosila za hišo travo. V tem je prišel njen mož precej natančno domov, gledal ženo, ki je klepala koso, ji hipoma potegnil koso iz roke, udaril z njo ob kamen, da je odletel kos držaja, pograbil ta kos in je z njim udaril po svoji zakonski polovici.

Pred sodiščem je Lipe postal zelo mehkostrčen in ljubezven. Obetal je ženi, da bo z

Domače vesti

*** Prečani morajo napraviti prostor Srbijancem.** Ministrstvo pošte in brzojava je sarajevski poštini dalo nalogo, da izvrši redukcijo 40 poštinih nameščenecv in svrhu, da se personalni izdatki spravijo v sklad s proračunom. Kakor doznava Juturni list, je bila na teritoriji sarajevske poštne direkcije čim je stopil v veljavo novi proračun, izvršena velika redukcija. Reducirani so bili stari nameščenecv, rodov Bošnjaki, na njihova mesta pa so prišli Srbljanci iz kragujevskega okrožja, v katerem je bil za poslanca izvoljen prejšnji minister pošte in brzojava Vlakjo Kocić. S Srbijanci so bila zasedena ob priliki prošle redukcije uknjena službena mesta, sedaj pa bodo najbrže reducirani zopet sami Bošnjaki.

*** Stjepan Radić gre v Varaždinske toplice.** Po navstu zdravnikov se g. Stjepan Radić v kratkem poda na daljši odmor v Varaždinske toplice.

*** Direktor zdravstva v Slamu potuje po Jugoslaviji.** Problem narodnega zdravja zanima danes vse države sveta. Zato je vzhodnoazijska država Siam poslala svojega direktorja sanitete princa dr. Sakola Varavara v inozemstvo, da proučava probleme narodnega zdravja. Kakor smo že poročali, je dr. Varavara prispel nedavno v Beograd. Posetil je tudi Skopje in je predvčerašnjim prišel v Zagreb, da si ogleda tamkajšnje zdravstvene institucije. Princ dr. Varavara bo obiskal tudi Ljubljano.

*** Zagreb in naredba o odpiranju in zapiranju obratov.** Zagrebški list »Večer« je otvoril te dni anketo o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtniških obratov v Zagrebu. Na to anketo se s svojimi dopisi dnevno oglašajo več zainteresiranih trgovcev in obrtnikov, ki v celoti zahtevajo, da se naredba striktno prevede. Interesantno je dejstvo, da se je eden teh trgovcev izjavil celo za 8-urni delovni čas v vseh obratih in predložil točni urnik, kako naj bi uredilo odpiranje in zapiranje, da bi odgovarjalo v okvirju tega delovnega časa vsem potrebam. V Ljubljani v tem pogledu ni opaziti posebnega zanimanja, z izjemo gibanja organizacije »Zveze privatnih nameščenecv Jugoslavije«, ki pripravljala kontrolno nad izvajanjem uredbe potom kontrolnih komisij.

*** Renoviranje rojstne hiše Josipa Jurčiča.** Iz Stične nam pišejo: Z obnovo Jurčičeve rojstne hiše na Muliavi bi se moralo pričeti že pred tremi tedni. Denar je tu, kamenje in apno v vasi, les obljubljen, zato naj se več ne čaka! Hiša bo tako popravljena, da bo kolikor mogoče sličila poslopju, ko je v njej Josip Jurčič zagledal luč sveta. Tedaj je irvela hiša slamnato streho, danes je krita s cementno opeko. V bodoče bo pa zopet krita s slamo, ki bo impregnirana, da bo bolj trpežna in nezgorljiva. Polovica poslopja bo ostala na videz še lesena, znotraj pa bodo zidane stene. Obnova se bo vršila po načrtu prof. Grebenca. Vse delo bo dovršeno do jeseni.

*** Smrtina kosa.** V Ljubljani je umrla g. Terezija Pevčeva, žena bivšega postrškega. Pogreb bo v četrtek ob 5. uri iz mrtnišnice splošne bolnice. — Na Igu je umrla g. Katarina Aita. Pogreb bo v četrtek ob 8. dopoldne na domače farno pokopališče. Pokojnicama blag spomin, žalujkoma naše iskreno sožalje!

*** Adresar mesta Ljubljane in okolice.** Založniška in propagandna družba »Adana« v Ljubljani je izdala 628 strani obsegajoči adresar Ljubljane in okolice, s katerim je izpolnjena ena najožbutejših vrzeli v našem javnem, pa tudi zasebnem življenju. To je prva in edina knjiga te vrste, ki je res temeljito sestavljena in odgovarja vsem zahtevam modernih adresarjev. Adresar, ki bi obsegal prav vse naslove podjetij, ustanov in zasebnikov in ki bi nudil tako domačinom, kakor tujcem možnost hitre informacije, smo že davno pogrešali in zato moramo temeljito delo družbe »Adana« tembolj pozdraviti. V njem adresarju najde zainteresirani vsak naslov, ki mu je potreben. Knjiga je glede na svoj obseg in na trud, ki je bil potreben za zbiranje podatkov, zelo poceni. Stane 160 Din in se naroča pri založniški in propagandni družbi »Adana« v Ljubljani, Kongresni trg 3. Zeleni bi bilo samo, da družba nadaljuje svoje važno in vsega priznana vredno delo in da pooprbi, da se bo Adresar sistematično izpopolnjeval, v kolikor bodo potrebne izpremembe poedinih naslovov in drugih podatkov.

*** Skavtski tabor v Kostanjevcih.** Poročajo nam: Del ljubljanskih skavtov je krenil po končanem taborenju pod Šmarno goro na Dolenjsko. Postavili smo šotor v krasnem parku Turške graščine. Prijetno bi bilo bivanje med stoletnimi hrasti in košatimi bukvami, ko bi bila tu Sava tako blizu in tako deviško čista kakor v Gameljnih. Tudi zaradi pitne vode nam taborišče ni prišlo. Zelo smo porušili svoje selo in odinili na obrežje tople Krke. Tu uživamo vso lepoto dolenjskih gozdov in logov v ljubkem kotičku med dvema hriboma. Tik šotorov izvira kar dva bistra studenca, do Krke pa rabimo samo 15 minut, pa rajši še manj. Ljudje so jako prijazni in gostoljubni, tako da smo tu prav zadovoljni v vsakem oziru. Čez nekaj dni odinemo odtod in se vrnemo v slovensko prestolnico, vsi ojačani na duhu in telesu z vrhazalim košem najlepših spominov.

*** Telefonska naročnina za obrtne delavnice.** Doslej so bili telefoni obrtnih delavnic kl zaposljuje več ko 50 delavcev, uvrščeni v I. plačilni razred; telefoni delavnic, ki zaposljujejo do 50 delavcev, v III. razred in telefoni delavnic malih obrtnikov v V. razred. Te uvrstitve so pa od 1. julija 1928, takole izpremenjene: V I. razred telefonskih naročnikov spadajo vse obrtne delavnice, ki rabijo motorno silo in zaposljuje najmanj 15 delavcev; v III. razred vse obrtne delavnice, ki ne rabijo motorne sile, a zaposljuje več ko 20 delavcev; in v V. razred vse ostale obrtne delavnice. — Če se številno

delavcev tako izpremeni, da bi zaradi tega nastala tudi izprememba v naročnini, se višja ali nižja naročnina računa šele od prihodnjega polletja.

*** Poštna vožnja Stična-Zužemberk.** Pišejo nam: Dne 26. t. m. bo letos že četrta licitacija poštne vožnje Stična-Zužemberk. Tudi rekord. V interesu tujskega prometa, trgovine in industrije ter občinstva v Zagrebu, Suhl Krajini in Zužemberku naj se na vsak način odbrži ta moderna poštna zveza. Kako silno razširjeno je v Nemčiji in tudi po drugih kulturnih državah poštno avtobusno omrežje! Pokažimo svetu, da imamo smisel za napredek! Proč s kolešji!

*** Cetrliška vožnja za glavno skupščino UJU v Mariboru.** Generalna direkcija železnic v Beogradu je odobrila vsem udeležencem glavne skupščine UJU v Mariboru popust za vožnjo na vseh državnih železnicah za 75%. Vsa učiteljska društva se pozivajo, da si takoj poskrbijo izkaznice za svoje članke, ki se nameravajo udeležiti skupščine, pri poverjeništvu UJU v Ljubljani. Pripravljalni odbor za sprejem gostov se je sestavil in posluje dnevno od 9. do 12. ure dopoldne in v I. deški osnovni šoli v Razlagovi ulici 16 (l. nadstr.). Ponovno prosimo in pozivamo cenj. meščanstvo, da javi razpoložljive postelje v navedenem času pripravljalnemu odboru. Cenjeno občinstvo opozarjamo, da bodo v teh dneh obiskali odposlanci Učiteljskega društva Maribor posamezne stranke, ki jih prosimo, da napovedo razpoložljive prostore. Vsaka napoved naj se smatra obvezna, da ne bodo gostje, ki bodo na javljeni naslov poslani, ostali brez prenočišča. Ker je dovoljena cetrliška vožnja, je pričakovati te dni v Mariboru ogromno število gostov. Prepričani smo, da bodo odšli gostje zadovoljni, zdravi in veseli iz Maribora, saj je znana gostoljubnost Mariborčanov.

*** Največji tunel na Balkanu.** Dela na vrtanju Ivan-planine se bližajo koncu. Delavci od ene do druge strani so oddaljeni samo še približno sto metrov. Vsak dan se izvrta do 10 metrov tunela, tako da bo vrtanje končano najbrže 3. avgusta. S tem bo odprt največji tunel na Balkanu, dolg 3215 m. Ta moment bo historične važnosti tudi za našo domačo tehniko, ker bo s tem končano veliko tehnično podjetje z izključno domačimi tehničnimi močmi. Na tunelu je v zadnjem času delalo okoli 800 delavcev. Odslej se bo nadaljevalo še obdizavanje tunela, ki mora biti po pogodbi končano do konca prihodnjega leta. Tunel bo izdelan za normalno progno.

*** Tovarna papirja na Suškaku zopet dela.** Kakor je že »Ponedeljek« obširno poročal, je preteklo nedeljo nastal velik požar v tovarni papirja Smith & Menler na Suškaku. Požar je bil šele v ponedeljek dopoldne pogasjen. Zgorela so štiri poslopja, vsa dvanadstropna. Škoda znaša približno deset milijonov dinarjev. Med drugim je zgorelo tudi osem vagonov cigaretnega papirja. Tovarna je bila zavarovana pri zagrebški zavarovalni družbi »Sava«. Delo v tovarni se po možnosti nadaljuje. Delavci, v kolikor niso zaposleni, se uporabljajo pri odstranjevanju uničenega materiala. Z gradbo novih poslopij se bo pričelo takoj.

*** Tudi Poljska kupuje naš tobak.** V Hercegovini se mudi monopolska delegacija iz Poljske v svrhu nakupa našega tobaka. Delegacija je nakupila v Mostaru pri tamkajšnji tobačni tovarni 180.000 kg tobaka druge in tretje kategorije, v Konjicu pa 60.000 kilogramov. Predvčerašnjim je delegacija odpotovala v Trebinje ter v Čapljino in Ljubuske, kjer namerava nakupiti še večje količine hercegovinskega tobaka.

*** Surovo trpinčenje živali.** Pišejo nam: Da naša lovišča nekoliko izboljšajo, in to iz sportnega in tudi iz gospodarskega stališča, kar je gotovo v korist dotičnim občinam, so razni zakupniki lovov uvedli fazanov. V mnogih krajih so to ljudje z veseljem sprejeli na znanje Kjerkoli so fazani povzročili škodo, so oškodovanci to prijavili. In kolikor je dosejati znano, dobili škodo tudi poravnano. Letos, kakor tudi že v prejšnjih letih, so kosci uničili posamezna gnezda. mnogi pa so jajca pobrali in jih še pravčasno, ko se še niso ohladila, izročili navadno proti primerni nagradi zakupnikom, kjer so jih izvalile domače kokoši. Tako v nekaterih krajih, drugod pa so se pojavili ljudje, ki so iz sovražstva in strasti do uničevanja iskali gnezda ter jih uničili. Nekaj fazanov, ki so med valjenjem in tudi za časa parenja dosegljivi, so polovili in pojedli. Ali za najpoboljšega človeka nevedno postopanje pa smo zvedeli iz okolice Žalce. Nekaj brezsrčnik je naletel na fazanje gnezdo, kjer mu je uspelo, da je vjel fazanov. Razmišljaj je, kako bi ubogo žival najbolj trpinčil. Ko je razbil jajca, je fazanki trdo skupaj zvezal noge z močno vrvico in jo nato zagnal na njivo, kjer naj bi se žival toliko časa mučila, da bi poginila od žejne in lakote. Surovino so te dni prijavili oblastvu in upamo, da ga bo doletela zaslužena kazen zaradi poškodovanja tuje lastnine, še večja pa zaradi grozga trpinčenja živali.

*** Velika avtomobilska nesreča.** Kakor javljajo iz Sremske Mitrovice, je med Tovarnikom in Sočinom prišlo preteklo nedeljo do hude avtomobilske nesreče. Avtomobil veleposesnika Dragotina Todića, ki se je vozil na poset k svoji ženi v Rogaško Slatino, se je na nekem ovinku zaradi nagle vožnje prevrnil. Šofer je ostal na mestu mrtev, Todića, ki je bil na glavi nevarno ranjen so prepeljali v mitroviško bolnico kjer so ga takoj operirali. Vkljub operaciji pa je Todić v ponedeljek zjutraj podlegel poškodbam, Todićeva rodnina je bila o nesreči brzojavno obveščena.

*** Sedemletni deček ponesrečil.** V Zagreb je na svojem potovanju v Rogaško Slatino prispela v ponedeljek soproga carinskega inspektorja Mijuškovića s svojim 7 let stari sinkom Slobodanom, o jev lak stal na kolodvoru, je gospa izstopila ter naročila sinku naj jo počaka v vagonu. Ko je gospa

izstopila se je vlak začel premikati. Deček boječ se, da bi sam ostal v vagonu, je skočil na tir in to tako nesrečno, da mu je kolo odrezalo desno nogo. Ponesrečenega dečka so prepeljali v bolnico.

*** Štirinajstletni deček ubil svojega očeta.** V bosenski Rogatici se je prigodil doslej tamkaj nezasišlan dogodek. Lazar Veljević je živel v večnem prepiru s svojo ženo, katero je pogosto pretepal kakor tudi svojega štirinajstletnega sina Milovana, ki se je zavzemal za svojo mater. Te dni je mati pobegnila od doma, ker ni mogla več prenašati trpinčenja. Mladi Milovan je te razmere težko prenašal, zaradi česar je sklenil, da se bo maščeval nad očetom. V šumi je našel karabinko, ki jo je najbrže skrill tamkaj kak divji lovec. Vzel jo je s seboj domov. Ko se je pozneje vrnil od omov tudi oče je Milovan s karabinko pomeril nani. Puška se je sprožila, naboj je očeta zadell v glavo in ga usmrtil. Orožništvo je mladega ubijalca aretiralo.

*** Strašno zločin ubeglega kaznenca.** V selu Jablanici pri Zaječaru je te dni ubegli kaznenec Dušan Janković izvršil grozen zločin. Janković je bil pred letom dni obsojen zaradi uboja. Posrečilo se mu je pohegniti iz ječe. Oborožen z brzostrelno puško je prišel v domačo vas, da poišče nekatere sovaščane, katerim se je hotel osvetiti. Ustrelil je oba brata Gligorijevića, ki sta ostala na mestu mrtva; ko sta jima prihitela na pomoč brata Milivojevića, je postrelil tudi ta dva in poiskal končno še seljaka Ljubomira Stepanovića in Alekso Goikovića ter usmrtil oba. Počel je ta človeška zver pobegniti v šume. Doslej ga varnostno oblastvo še ni izsledilo.

Akademija sokolske olimpijske vrste v soboto 28. t. m. zvečer na Taboru

*** Misteriozen zločin v bolnici.** Iz Novega Sada poročajo beograjskemu »Vremenu« o misterioznem zločinu v bolnici beoćinske tovarne cementa. V noči od petka na soboto se je odigrala drama, v kateri je našla smrt bolničarka Eliza Gjurova, stara 62 let. V bolnici je ležala delavka Katica Šipkova, ki je ponoči umrla. Pred njeno smrtjo pa se je odigrala tragedija, koje momenti še niso poljasnjeni. Znano pa je, da je bolničarka Eliza bila one noči dežurna, ki bi morala dajati obkladke Katici, baie bolni na pljučih. Katica je ponoči skočila iz postelje hitela proti vratom. Bolničarka jo je skušala spraviti zopet v posteljo, a Katica se je temu protivila in začela bolničarko daviti. Pozneje so našli bolničarko pred bolnico in jo prinesli nazaj v poslopje, kjer je ob štirih zjutraj umrla. Zdravnik je ugotovil, da je bolničarko zadela kap.

*** Dve deklici pri kohanju utonili.** Pri Zaprješću sta se v nedeljo kopali v Savi dve prijateljici iz tamkajšnjega kraja: 17 letna Anica Podolšak in 23 letna Jelica Horvatić. Ker se je Anica začela potapljati, ji je priskočila na pomoč njena prijateljica Jelica. Voda je odnesla obe; izginili sta v valovih. Anico so pozneje potegnili mrtvo iz Save, Jelica pa je bila nezavestna in je kmahtu nato umrla.

*** Tri žrtve kolpe.** Predvčerašnjim popoldne so pri Karlovcu utonili v Kolpi 16 letna Jelena Kirinčevića, njen desetletni brat Stepan in 15 letna Bara Friškovićeva. Pri kohanju se je namreč nenadoma začel potapljati desetletni Stepan. Jelena in Bara sta mu prihiteli na pomoč, a ker je tamkaj globok tolmun, vsi trije pa slabi plavalci, so se valovi kolpe zgrnili nad njimi in so vsi trije utonili.

*** Vlomilec je imel smolo.** V Dobou je v nedeljo ponoči vplnil doslej neznan tat v trgovino tvrdke Kondić. Pri tej priliki je odnesel malo ročno blagajno. Imel pa je smolo. Blagajni ni mogel odpreti. Le pokrov je nekoliko zavil, tako da je iz blagajne z velikim trudom potegnili dvesto dinarjev. V blagajni je bilo 150.000 Din, katerih pa se vlomilec ni mogel polastiti. Aretiran je bil neki osumljenec.

FOTO-aparate

in potrebščine kupite ugodno v drogeriji A KANC SINOVA, Ljubljana, Židovska ulica 1 in drogeriji M. WOLFRAM nasled. M. KANC, Maribor, Gosposka ul. 33. 301

Penzija »MIRAMAR V DUBROVNIKU«, tramv. postaja Boninovo, Moderno urejen, lastna plaža, slovensko vodstvo. — Cena Din 85—95. — Zantevalite orospekte.

*** Sin bogatega veleposesnika pod ključem zaradi tatvine.** Mestna policija v Ljubotič je prišla te dni na sled mlademu (tatu, ki je v bližini Subotice izvršil celo vrsto tatvin med kopalci. Je to Franjo Günther, sin bogatega veleposesnika, ki je dovršil šest razredov gimnazije, potem pa ga je oče obdržal doma in ga zaposlil pri težkem poljskem delu. Ker od očeta za svoje delo ni do bil niti pare, je mladi Günther končno pobegnil od doma. Začel je krasti in okrađel kopalce, kolikor je doslej znano, za več kakor 50.000 Din. Günther je bil izročen državnemu pravdnistvu.

*** Slovenska služkinja se je skušala zastrupiti.** V Maksimirskem parku v Zagrebu so našli v nedeljo zvečer na neki klopi mlado žensko, ki se je vživljala v silnih bolečinah. Jasno je bilo, da se je zastrupila. Rešilno društvo jo je prepeljalo v bolnico, kjer so ji izprali želodec. Ko se je osvestila je izpovedovala, da ji je ime Neža Venesnik, rodom iz Št. Ilje pri Mariboru. Izpila je steklenico solne kisline, hoteč si končati življenje, ker jo je neka gospa po krivici opravljala. Njeno stanje je kritično.

*** Silna nevihta na Notranjskom.** Pišejo nam: V noči od 23. na 24. t. m. je divjala okrog Dolnjega Logatca strašna nevihta z grmenjem in bliskanjem. Strela je udarila v Masletov kozolec, stoječ nedaleč od Sokolskega doma. Na kraj požara sta prhiteli gasilni društvi iz Dolnjega in Gornjega Logatca, katerima se je posrečilo lokalizirati ogenj. Kozolec je pogorel do tal in ima lastnik občutno škodo. Rešeni so pa bili sodeni objekti, med njimi tudi Sokolski dom. Kakor poročajo iz Postojne, je tudi tam stre la povzročila precej škode.

*** Ponarejeni dvojnarski novci.** V prošli ziml je policija v Karlovcu izsledila družbo, ki je ponarejala kovane novce po 2 Din. Že več mesecev se proti aretirancem vrši preiskava, ki se bo sedaj pospešila, ker so se našli tozadevni falzifikati in oblika za vplivanje. Ko sta se v ponedeljek popoldne kopala v Kolpi pri železniškem mostu učiteljica Jelena Škrčatićeva in njen brat Dragotin, sta našla v Kolpi 11 komadov ponarejenih novcev po 2 Din in 6 oblik za vplivanje novca. Policija je vse to poslala sodnemu stolu v Zagreb.

*** Zgubila se je aktovka na cesti od Kranja do Ljubljane večerj med 16. in 17. uro.** Pošten najditelj naj jo odda, ker vsebina zanj itak nima nikake vrednosti, profi dobri nagradi pri »Putniku« v palači Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

*** Obledete obleke barva v različnih barvah in plisiraj Jos Reich.**

Iz Ljubljane

— Članstvo Sokola I. na Taboru. Prelimul je naš zvesti član, brat Andrej Kneisel Pozivljamo članstvo, da se polnoštevilno udeleže pogreba, ki se bo vršil danes 25. t. m. ob 15.30 izpred glavnega kolodvora na pokopališču k Sv. Križu. Kroj civilni z znakom. — Odbor.

— Odbor Sok. društva Ljubljana II. izreka najtoplejšo zahvalo vsem, ki so s svojjo poživovalnostjo in marljivostjo pripomogli, da je proslava društvene 20 letnice tako veličastno uspela. Izrekamo javno zahvalo tudi g. dr. Cerinu, ki je s svojimi lepimi komadi zelo vplival na celotno proslavo. Zdravo! — Odbor. 1317

— Uradni prostori davčnega urada za mesto v Ljubljani se bodo čistili 27. in 28. t. m. in se ne bo urađovalo razen v neodložljivih primerih.

— Drobna policijska kronika. Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1. tatvina rjuh, 1. tatvina obleke, 1. poskus sleparstva, 1. nevarna grožnja, 3. prestopki pijanosti in izgreda, 1. telesna poškodba, 1. prireditvev s plesom brez dovoljenja, 1. nezgodna, 1. prestopok obrtnega reda, 14 prestopkov glede zapiranja trgovin, 2. prestopka avtomobilskih predpisov in 10 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretaciji sta bili izvršeni 2, in sicer: 1. zaradi izgreda v gostilni in 1. zaradi postopanja, oziroma izvrševanja tajne prostitucije.

Primačii Jenko ne ordinira do konca avgusta.

— Rzne tatvine. Poleg tujih stanovanj tatovi najraje obiskujejo razne vrtove, kjer oprezujejo za prilikami, kjer bi bilo mogoče odnesti več ali manj kosov raznega perila, ki ga gospodinje puščajo zunaj na vrtovih tudi ponoči, zanašajoč se na poštenost okolice. V največ primerih pa se taka zaupljivost kaj hitro maščuje. Večera ponoči je neznan tat odnesel zopet več rjuh Ivani Sternovi na Emonski cesti št. 16. — Istotako so tatovi nevarni obledi.

— Dve nezgodi. Na Celovski cesti, ne samo v Siski, marveč tudi naprej v smeri proti Št. Vidu so cestne nesreče skoro na dnevnem redu. Povzročajo jih, seveda, nepredvidni vozniki. Predvčerašnjim popoldne je zavozil neki šofer naravnost v konja posestnika K., ki je vozil v mesto več kosov raznega pohištva. Konja so morali zaradi poškodb odpeljati v bolnico za živino. — Janez B., doma iz Zapuž, je hotel noč na nedeljo na vsak način prespati na senenem vozu pred hlevom. Gospodar mu je to tudi dovolil, zjutraj pa je Janez padel z voza na tla. Nesrečni dinar si je skoro razbil črepinjo in so ga morali spraviti v splošno bolnico.

Iz Maribora

— Preureditev občinskega urada v Studencih. Po sklepu zadnje seje studenjskega občinskega odbora bodo temeljito preurejeni prostori občinskega urada in povečana bo tudi sejna dvorana, ki ne odgovarja potrebam, ker ni prestora za občinstvo.

— Avtobusni promet. V razbremenitev tesne Vetrinjske ulice je občinski svet na svoji zadnji seji sklenil, da se bo pritegnila Kopalška ulica avtobusnemu prometu. Ker je preurejanje te ulice in kitoniziranje dolgočasno, so uvedli avtobusni promet začasno po Frančiškanski ulici.

— Cirkus Kludsky, ki spada med največja podjetja te vrste, je večerj prispel v Maribor in so ves dan ob velikem zanimanju občinstva prevažali z lastnimi motorji od kolodvora v Maxdalensko predmestje svoje vozove, kletke in gradbeni material. Postavljali so ogromen šotor. Cirkus ima električne žice za 20 km in luči za 125.000 sveč. V manjših prostorih je nameščena menažerija. Zvečer požro dnevno tri konje, porabi pa se tudi 8000 kg sena, slame in ovsa.

— Drava izročila svoje žrtve. Pri Zavobcju niže Ptujja je Drava vrgla na prod železničarskega ključavničarja Jakoba Bergausa, ki je utonil pri kohanju predzadnje nedelje. Drava pa še ni izročila 17 letnega vajenca Zamuta, ki je zadnje nedeljo utonil v Št. Lovrencu.

— Kolesarska nezgoda. Na Tržaški cesti sta trčila skupaj dva kolesarja in je 24 letni sobni slikar Franc Schmedel iz Lažersperga padel tako nesrečno, da si je zdrobil nosno kost. Rešilna postaja ga je odpeljala v bolnico. — Manj nesrečno se je končal karambol na Novem trgu med kolesarjem in nekim voznikom. Kolesarju se ni nič zgodilo pač pa se je znatno pokvarilo njegovo kolo.

Iz Celja

— Lepa Zalka je oblekla hlače. Zalka iz Ormoža ima rada lepe fante in še rajje kolesa. Dne 21. t. m. je prenočevala pri nekem hlapcu. Okrog 23. ure je odšel njen fant v mesto, Zalka pa je oblekla njegove hlače in čevlje ter tako preoblečena izmaknila kolo, katero je tam spravila zvečer neka gospa. Zalkovka se je odpeljala neznanu kam. Zalka je na glasu zelo spretna vavihanke in tajne svečenice Venere.

— Poskušen vlom v tobakarno. Ko je s'zbujujoči stražnik prišel 22. t. m. zjutraj ob pol 3. do trafike pri mostu čez Voglajno, je opazil, da je izza barake zbežal neznan možki. Na cesti pri »Zelenem travniku« je stala neka deklina s kolesom, s katerim sta nato oha pobegnili. Stražnik je videl, da so zunanja vrata trafike vlomljena, na notranjih steklenih vratih pa je bilo prislonjeno debelo deblo in pod ključavnico podprt ročaj matie Vlomilec je obe palici zagodil in na ta način v kratkem času lahko udril v tobakarno. Najbrže je isti par vlomil tudi v trafiko na Glaziji.

— Napad. Neki starejši posestnik iz Gaborja se je ob pol 22. vračal iz mesta donov. Pred okoliško solo je prehitel dva neznanu možka, od katerih je bil eden nekoliko vinjen. Ta se je brez vsakega povoda zagnal vani in ga vrgel v potok. Posestnik se je bal nadaljnega pretepa in je zbežal, neznanec pa za njim, dokler ga ni dohitel in ga začel obdelavati s pestmi po glavi. Napada je osumljen neki židarski delavec.

Iz Trbovelj

— Gasilsko društvo Trbovlje I. je blagoslovilo v veliko slovesnostjo svoj novi, pred kratkim nabavljeni rešilni avto. Slovesnosti so se udeležila bratska društva iz Lašvega, Zagorja, Trbovelj 2, Hranstnika, Dola in Celja z zastavami. Zalko župo je zastopal zvezni podstarosta g. Vengust, litijsko g. Hočevcar in posavsko g. Engelsberger. Slovesnost se je pričela z mašo pred Gasilskim domom, nakar je bil rešilni avto blagoslovljen. Kumoval je soproga rudniškega ravnatelja inž. Laura. Slovesnosti so prisostvovali: za občino g. župan Sitter, nadalje g. centralni direktor Radnej s soprogo, g. ravnatelj inž. Pauer ter številno občinstvo. Kot prvi je p'zdravil udeležence g. župan Sitter, ki je v lepem govoru očrtal pomen tega slavlja; za njim sta govorila še gospoda prof. I. tatej ter zvezni podstarosta Vengust. Po pol veseljstvo, župnega podnačelnika g. Dolinska se je izvršilo defiliranje celega zbora, nakar je pred rudniško restavracijo podal raport zbora župni načelnik g. Guček. Popoldne je priredila delavska godba koncert pred Gasilskim domom. Proti večeru se je vršila istotam ljudska veselice.

— Krnjigovodski tečaj za obrtnike. V četrtek 26. t. m. ob 19.30 redni pouk v Fortovej dvorani. Pozivajo vsi priglasenci, da se gotovo udeleže. Novi priglasenci se bodo sprejemali samo še ta večer.

— Zgradba vodovoda in javnega kopališča v Hranstniku. K članku pod tem naslovom smo prejeli od uglednega Hranstničana naslednji dopis: V glavnem se strinjam z dopisnikom, ker je v Hranstniku zares veliko pomanjkanje zdrave, pitne vode. Tudi na javno kopališče bomo morali misliti prej ali slej. Seveda, mnogo bolj potreben je zaenkrat vodovod. V že omenjenem članku se zlasti povdarja, da primanjkuje vode pri Vovku. Sedanji občinski odbor v Trbovljah se je na zadnji seji moralno obvezal, da bo postavil v proračun za leto 1929—1930 večje zneske za vodovod, tako da bo leta zgrajen leta 1930 Steklarska kolonija pri Vovku spada pod občino Dol in zato bi bila dolžnost te občine, da preskrbi temu delu Hranstnika vodovod. V ta namen bi bilo potrebno po daljšati že obstoječi vodovod dolske občine. Mogoče bi se dala urediti zadeva na ta način, da bi trpela polovico stroškov dolska občina, polovico pa trboveljska, ker bi prišel vodovod vpostev za ves spodnji del Hranstnika. Posebno še za steklarško kolonijo pri steklarni, ki pa spada že pod občino Trbovlje. Mislim, da bi bilo s tem vsem ustrezno. Razmišljanje o tem bi bilo prav priporočljivo.

— Dekan g. Koblar obolel. Mestni župnik in dekan g. Anton Koblar je močno obolel. Predvčerašnjim so ga prepeljali z avtomobilom v ljubljanski sanatorij Leonišče. Kakor doznavamo, bo slavnostna zlata maša g. dekana, ki slavi 5. avgusta 50 letnico svojega duhovniškega delovanja, najbrže preložena na poznejši čas.

— Veliko neurje v kranjskem okraju. Preteklo nedeljo ponoči je zadelo strašno vremensko neurje vzhodni del kranjskega sreza ter sosednje vasi kamniškega sreza. Naliv z debelo točo je obiskal pas od Vi-sokega preko Velesovega, Olsevka do Sp. Brnikov. Uničeno je prosa, fižol in krompir. Kmetovalci trpijo veliko škodo.

— Iz državne službe Sreski veterinar-ski referent g. Filip Pahor, ki je bil pred kratkim premeščen iz Kranja v Ub v Sr. bijo, je imenovana sedaj na novo službeno mesto k velikemu županu v Ljubljano.

Iz Kranja

— Mariborčani v Kranju. Jutri v četrtek ob 21. uri bodo vprizorili v Narodnem domu člani mariborskega Narodnega gledališča komedijo »Scampolo«. Igra je doživela na turneji prap lep uspeh.

Zahvala

Povodom moje sedemdesetletnice došla mi je množica brzojavnih in pismenih čestitok od dveh županov, zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Gremija trgovcev, društva »Merkur« za Slovenijo, upravnega odbora Mestne hranilnice ljubljanske in njenega p. n. polnoštevilno podpisane uradništva, raznih bančnih zavodov, brata staroste Jugoslov. Sokolskega saveza, predsedstva glavnega odbora družbe sv. Cirila in Metoda, moške in ženske podružnice Šentpeterske, kateri sta mi poklonili razen prekrasnega šopka s simbolom lepe diplome desetih C. M. kamnov. Prejel sem dalje mnogo ljubeznivih čestitok od prijateljev in znancev. Vsem, prav vsem se tem potom najprisrčneje zahvaljujem za mene tako čestite spomin.

Zlasti pa tudi izrekam najtoplejšo zahvalo velenjenima uredništvoma »Jutra« in »Slovenskega Naroda«, kater

Sokol

Sokolski dan v Mengšu

Kljub silni vročini, ki je vladala minulo nedeljo, je odhitelo mnogobrojno občinstvo v goste k Sokolu v Mengšu. Prireditev so posetila vsa društva kamniškega okrožja ter Sokol I in Šiška po večji deputaciji. Sokol v Mengšu je bil ustanovljen l. 1919. ter se do danes nima svoje lastne strehe, kjer bi mogel uspešno razpeti svoja krila; neložljivo delovanje je omejeno samo na poletni čas. Kljub temu nedostajajo nam le nedeljski nastop pokazal, da lahko dosežejo tudi društva brez lastne strehe prav lep uspeh. Pohvalno moramo omeniti zlasti Sokola I. na Taboru, ki se zaveda, da je treba podedelstva društva moramo podpreti ter je poslal v Mengšu lepo število telovadcev in vzorno vrsto, ki je nastopila pri javni telovadbi na drugo in bradlji.

Javna telovadba, ki ji je prisostvovalo Častno število občinstva, se je pričela ob 17. in je uspešno zelo poveljno. Nastopili so vsi oddelki razen ženske, ki jih Sokol v Mengšu nima. Vse telovadnje so bile prav dobro izvedene, kar je dokazovalo priznanje navdušenega občinstva. Najboljše so nastopili z enkratno menlovo na drugo in bradlji vzorna vrsta Sokola I. Da je vzbudila izvedba na drugo in bradlji grovovito pleskanje je povsem razumljivo, saj sta nastopila naša olimpijca br. Primožič in Malej. Lepe izvedbe na drugo je pokazal tudi moški naraščaj iz Domžal, ki je izvedel mladim telov. primerne vaje.

Izbirna tekma ČOS za olimpijca do v Amsterdamu

Zaključna izbirna tekma ČOS se je vršila v soboto 21. t. m. v Pragi na prostora SK Slavije ob navzočnosti nad 5000 ljudi. K tekmi se je prijavilo 11 bratov, ki so izvedli po eno obvezno in prostovoljno vajo na drugo, bradlji, krogih, konju ter v dveh preskokih čez konja. Kot sodniki so funkcionirali bratje Müller, Bilek in Havel. Na orodju je bilo dosegljivih točk 270 ter so po končni klasifikaciji prišli v vrsto naslednji tekmovalci: 1. Supčík, Brno I., 253.875; 2. Effenberger, Smichov I., 252.250; 3. Vacha, Zlín, 252.125; 4. Gajdoš, Brno I., 250; 5. Löffler, Vínohradý, 246.250; 6. Tikal, Vínohradý, 233.750; 7. Veselý, Praški Sokol, 231.750; 8. Koutný, Zvolen, 229; 9. Brückner, Nem. Brod, 227.375; 10. Táněra, Praga VII, 224 in 11. Vidlak, Vínohradý, 222.75. Doseženi uspehi jamčijo, da bo češkoslovaško Sokolstvo zopet dokazalo svetu pomen sokolske telesne vzgoje. Imenovani bratje so bili po večini že na mednarodnih tekmah; prvič bodo nastopili na mednarodni tekmi bratje Löffler, Tikal in Veselý. Bratje Čehi odidejo v Amsterdam 26. t. m. s posebnim olimpijskim vlakom; s seboj bodo vzele kompletno telovadno orodje, na katerem bodo tudi tekmovali. Kakor želi vsa češka javnost častnih uspehov svoje vrste, tako želimo tudi mi, da bi slovaško Sokolstvo zopet, kot že mnogokrat prej, izšlo magovalno iz hude mednarodne borbe.

Sport

Službene objave JHS

(Iz seje uprav. o. dne 13. junija 1928.)
Ustavi se kazensko postopanje proti sodniku G. Cizlju, ker ni podanih zadostnih dokazov za njegovo krivdo. Vsem poudarjenim in klubom se sporoča, da je slovenski osnutek pravil avtentičen za tolaženje istih. Za redne člane JHS se sprejmejo naslednji klubi na predlog LHP: SK Slivnica iz Cerknice; na predlog BHPa: SK Kosovo v Vel. Kikindi, SK Obilič in SK Radnički iz Vel. Bečkercake, SK Banov, Pančev, Gradjanski iz Sremske Mitrovice, Skopljanski športni klub iz Skoplja, SK Viktorija v Požarevcu in SK Kumanovo iz Kumanovega. Črta se iz rednega članstva JHSa na predlog BHPa SK Balkan v Rumi, ker isti ne obstoja več. Po oblasti se inter, tajnika ČSH g. Valoušek, da zastopa JHS na kongresu Inter. fed. žen. sportova v Amsterdamu. Redna glavna skupščina se bo vršila prve dni po trosmatcu. — Tajnik.

Službeno iz JHS. Seja upravnega odbora se bo vršila v petek dne 27. t. m. v damskem salonu kavarne Emona. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Tajnik.

Vodstvo internega tenisa turnirja SK Ilirija naznanja, da se vsi družinski večer vsled nenadoma nastalih ovir v četrtek 26. t. m. in ne v sredo, kakor smo javili.

Iz LLAP. Danes se vrši seja u. o. na vrtu restavracije «Zvezda» ob 20.30 uri. Prosim polnoštevilne udeležbe. Seje naj se udeležijo tudi g. Balster. — Tajnik I.

Kolesarsko motociklistično društvo «Sava» priredi 29. t. m. kolesarske dirke na Bled. Start je v Zgornji Šiški ob 8.30. Spored je naslednji: 1. Zvezna glavna dirka t. j. vsi klubi, včlanjeni v zvezi KD I. darilo kolo, dirkalno, prehodno in diploma II. III. IV. svetinje in diplome 2. Dirka «Sava». Glavna skupina I. II. in III. darilo in diploma. — II. skupina: 1. Dirka juni crjev ZKD. I. in II. diplome in svetinje, III. in IV. svetinje. 2. Dirka «Sava», juni orji. I. II. in III. darilo in diploma. — III. skupina, 15 min. za II. skupino. Dirka za vse klube včlanjene v kolesarskem Savezu SHS. I. in II. darilo in diploma. III. in IV. diploma in svetinjo. — IV. skupina: Damska dirka zvezi KD okrog jezera na Bledu. En krog okrog Bleda; I. in II. darilo in diploma III. in IV. diploma in svetinjo.

SK Slavija. Seja upravnega odbora se vrši danes točno ob 19.45 v gostilni Podobnik v Novem Vodmatu. Z ozirom na izredno važen dnevi red se gg. odborniki naprošajo točnosti in polnoštevilnosti. — Sportno kopališče SK Ilirija. Ker se je otvoritev sportnega kopališča SK Ilirija zavlekla skoro za cel mesec, sporočamo cenj. občinstvu, da bomo nudili znižano vstopnino v kopališče tudi onim, ki priprave svoje vstop v Ilirijo po 15. juliju. Zadnji rok teh prijav je 15. avg. Po tem roku prijavljeni in sprejeti novi člani letos ne bodo deležni popusta na vstopnini. Nove prijave s sliko je pošiljati na klubov naslov Kavarna Evropa. — SK Ilirija.

Termini za savezni pokal. JNS je na zadnji seji določil za letošnje tekme poudarjenih reprezentanc za savezni prehodni pokal termine 26. avgust, 9. september in 16. september. Protivniki za I. kolo še niso izbrani.

Čakovečki SK prosí za uvrstitve v LNP. — Čakovečki SK, ki je spadal doslej pod zagrebški nogometni podsavez, je predložil JNS-u prošnjo za uvrstitve v LNP. Svojo prošnjo motivira s tem, da ima boljše prometne zveze z LNP-om, zlasti pa z mariborskim okrožjem LNPa. Upravni odbor JNSa je sklenil staviti prošnjo ČSK-a na dnevni red prihodnje savezne glavne skupščine v septembru.

Gospodarstvo

Spremembe uredbe o odpiranju in zapiranju obratovalnic

Glede na številne proteste in pritožbe, ki so jih izzvale izvršilne uredbe velikih županov o odpiranju in zapiranju obratovalnic, bo minister za socialno politiko v sporazumu s trgovskim ministrom izdal dne sprejembe in dopolnitve v uredbi o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovalnic. Spremembe se nanašajo le na nekatere člene prvotne uredbe, dočim ostanejo glede delovnega časa pomočnega osebja dosedanje določbe v glavnem nespremenjene.

Člen prvi okvirne uredbe se spremeni v toliko, da bo glede na krajevne razmere mogoče odpirati že pred 6. uro, in sicer poleti ne pred 5. uro in pozimi ne pred 6. uro. Opoldne (v času od 12. do 15. ure) morajo biti načelno vse obratovalnice odprte vsaj eno uro, izzete pa so obrtne delavnice, v katerih je poslovanje osebja organizirano potom izmenjave, vendar poslovanje s publiko v tem času ni dovoljeno. Izjemoma je za Sloventjo, Črno goro, Bosno in Hercegovino dovoljeno, da morejo biti trgovske in obrtne obratovalnice odprte redno 10 ur dnevno; kjer pa krajevne razmere to posebno zahtevajo, morejo veliki župani dovoliti, da smejo biti obratovalnice odprte še dve uri dalj.

Preko pol dneva smejo biti odprte naslednje obratovalnice: 1.) kavarne, restavracije kakor tudi obratovalnice, v katerih se streže gostom s hladnimi jestvinami, z alkoholnimi pijačami, mlekom, mlečnimi proizvodi in slaščicami (ne smejo pa v tem času prodajati za konsum izven obratovalnice) in končno obratovalnice, ki prodajajo izključno sveže sadije; 2.) samostojne maloprodajalnice tobaka; 3.) podjetja za prenos, nakladanje in razkladanje blaga na železnicah itd.; 4.) trgovske in obrtne obratovalnice v Bosni in Hercegovini; 5.) vse ostale obratovalnice pa tedaj, če je delo preko pol dneva neobhodno potrebno, da se blago zaradi atmosferskih razmer ne pokvari in v času letnih ali nedeljskih sejmov.

Nadaljnje spremembe se nanašajo na obratovanje na verske praznike in krajih kjer ena tretjina prebivalcev pripada drugi veroizpovedi kakor ostali dve tretjini. Me serjem je v nedeljo prepovedano klanje ži vine v času ko so obratovalnice odprte, iz vzemši v najnujni primerih.

Člen 40., ki ureja delovni čas v pekarnah, določa, da je preko nedelje načelno prepovedano delo v pekarnah. Veliki župani so dolžni v sporazumu z delavskimi in gospodarskimi zbornicami zagotoviti po možnemu osebju odmor od najmanj 36 ur od sobote do ponedeljka, tako da mora deloprenehati najkasneje v nedeljo ob 8. zjutraj. Po tem času in najdalje do pol dneva pa smejo peči samo ono, kar jim stranke prineso za lastno potrebo. Izjemoma se sme delo v pekarnah vršiti v nedeljo v bolnicah sanatorijih in hotelih, toda le za lastno potrebo.

Glede na te spremembe in dopolnitve bodo veliki župani dobili navodila, kako naj spreminijo dosedaj izdane naredbe, odno sno kako naj jih sestavijo, če jih še niso izdali.

„Ljubljana v jeseni“

Jesenska prireditev Ljubljanskega vele sejna «Ljubljana v jeseni» se bo letos vršila od 1. do 10. septembra ter bo pokazala nov dokaz marljivosti našega kmetovalca obrtnika, industrijca, kulturnega delavca in znanstvenika ter organizatorno sposobnost Slovencev. Da javnost izve, kaj bo nudila ta prireditev, navajamo v kratkem njen program.

Kmetijska razstava. V proslavo 160letnice obstoja Kmetijske družbe za Slovenijo, nati ce slovenskega kmetijstva, bo prirejena obsežna kmetijska razstava, ki bo obsegala a) splošno poučni oddelek v paviljonu K b) strokovno - produktivni oddelek v paviljonu G (kmetijsko rastlinstvo, živinoreja, živinovzdravstvo in podkrovstvo); c) oddelek za pomožne stroje v paviljonih F in G (kmetijsko slavinništvo, kmetijska industrija, kmetijski stroji, domača hišna obrt); d) razstava in premovanje konj goveje živine, prašičev, ovac, koz, perunčne in kunccev v polodprtih prostorih paviljonov E, F in G. Obiskovalce pa že sedaj opozorjamo na obsežne razstave sira, sirovega mesa in drugih mlekarških proizvodov, raznovrstnega sadja, zlasti jabolk, ki bodo vloženi v učnih zabojih po 25 kg, razne zelenjave, izbranege vina v buteljkah in pristnega mesa. Vsi ti proizvodi bodo na prodaj po ugodnih cenah. V paviljonu F, ki obsega preko 800 m², kakor tudi na prostem, pa bodo razstavljeni naračunovanejši kmetijski stroji, deloma v pogonih.

Vinararska razstava bo nameščena v paviljonu T. Priredilo jo bodo ljubljanski umetniki in trgovski vrtnarji, ki so že s svojimi dosedanjimi razstavami pokazali izreden okus ter strokovno znanje. Preko 1000 m² obsežna zgradba bo spreminjena v bajni cvetlični vrt, ki bo gotovo ponos vse priredite.

Higijska razstava bo nameščena v paviljonu L, ter bo pokazala zlasti higijeno za deželi. Obsegala bo osebno higijeno, higijsko gospodarstva in higijeno občina.

Društvo «Zoo» v Ljubljani bo pridelilo v sever. traktu pav. I. leno razstavo lavne Slovenije. Obiskovalci bodo imeli priliko videti skoro vse živali, ki žive v naših krajih v

prosti naravi. Posebno lepa bo razstava ptic, plazilcev v terarijih in rib v akvarijih.

Razstava pohištva in stanovanjske opreme bo nameščena v paviljonu E ter bo obsegala vsakovrstno pohištvo in stanovanjsko opremo od najpreprostejše do luksuzne izvedbe.

Mednarodna industrijska obrtna in trgovska razstava bo prirejena v paviljonu H, kjer bo tudi Radio - klub v Ljubljani pripravil svojo radio - razstavo, ki bo zanimiva glede na istočasno otvoritev oddajne postaje v Domžalah.

Revija slovenskih narodnih nož se bo vršila v nedeljo 2. septembra. Slavnostni obhod po sejmšču bo tvorilo preko 300 izbranih narodnih nož. Zastopane bodo gorenska, ljubljanska, primorska, koroška, prekmurska, češka, belokranjska, štajerska in kočevska noša.

Pri nagradnem tekmovanju slovenskih harmonikarjev bodo 9. septembra nastopili najboljši harmonikarji iz vse Slovenije.

Veliko zabavišče «Mali prater» bo nameščeno na vinskem oddelku velesejma. Hipodromi, tobogan, vrtljaki, avtodrom, skupine Kitajcev, Arabcev, Liliputancev itd., vse to bo nudilo dovolj zabave za mlado in staro.

Permanenta velesejmska legitimacija bo nudila posebnikom ugodnost znižane vozne na železnici ter na parobrodih v Jugoslaviji. Inozemski poseelniki bodo plačali znižani vizum od 20 Din poleg tega pa bodo imeli 50 % popusta na češkoslovaških in 25 % na avstrijskih železnicah. Legitimacije se prodajajo po 30 Din pri denarnih zavodih, gospodarskih zbornicah in organizacijah, pri tujko - prometnih uradih in kmetijskih organizacijah. Naroče pa se lahko tudi neposredno pri velesejmskem uradu v Ljubljani.

Razstava nosi v glavnem značaj kmetijske pridelitve na trgovski podlagi. Čeprav je v svoji celoti mednarodna, kajti med razstavljalci bo veliko število raznih inozemskih tvrdk, katerim je jesenski termin prikladnejši od junjskega. Pa ne samo kmetovalce, prav vsakdo bo našel na pridelitvi dovolj poučnega, zanimivega in zabavnega

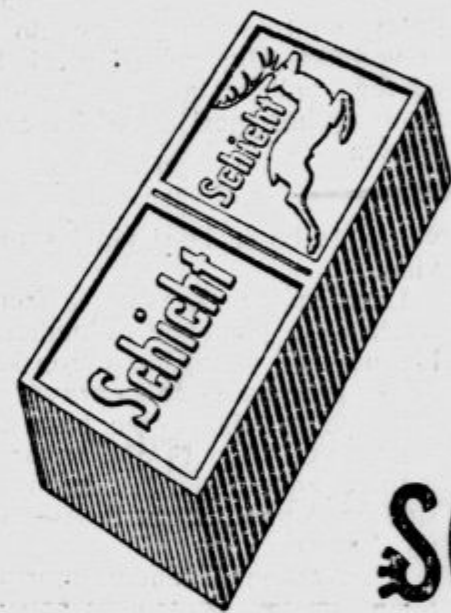
— Nekaj važnih določb carinsko - tarifnega sporazuma z Avstrijo. V dodatnem dozovoru k trgovskimi pogodbami z Avstrijo se oo novih odredbah čl. V. dovoljuje krošnjarijem iz srezov Kočevje, Logatec, Novo mesto in Crnomelj krošnjarenje v Avstriji, in sicer ne samo z izdelki domače lesne industrije, marveč tudi z južnim sadjem. Po sporazumu bodo imeli tudi pravico izvrševati popravila in nositi s seboj polizdele in material za popravila. Imeti bodo morali navadne legitimacije za leto dni, ki jih bo treba pri prestopu iz enega okraja v drugi vidirati (brezplačno) pri političnih oblastih. — Naša država se je obvezala, da bo avstrijskim trgovskim potnikom povračala leponirano carino za pošiljate vzocev in nolcelov najkasneje mesec dni po izvršenem izvozu. — Glede zaščite literarne in umetniške lastnine sta se obe državi obvezali uporabljati odredbe revidirane Bernske konvencije od 13. novembra 1908. — Znižana carina za jabolka (3.50, odnosno 6 dlatih kron) bo veljala tudi, ako so pošiljate v notranjosti ob straneh oblozene s slamo ali papirjem. — Svoboden izvoz bučnega olja bo veljal samo pod pogojem, da se pri nas istočasno ukine izvozna carina na bučnice. — Uvoz pitanih svinj (carine prost) bo obvezan preko dunajske tržnice, v kolikor posamezne tovarne ne bodo dobile direktnih uvoznih dovoljenj. — Za primer, da bo Avstrija dala kak drugi državi carinske popuste na živo živino, je predvideno, da se sorazmerno znižajo tudi carine na meso in izdelke. Možno je torej, da nam bo doboča trgovinska pogodba med Avstrijo in Poljsko prinesla avtomatično carinske popuste na meso in mesne izdelke. — Glede uveljavljenja sporazuma končno omenjamo, da ma ministrski svt pravico uveljaviti spremembe carinsko - tarifnega dela s takojšnjo veljavnostjo tudi ako Narodna skupščina ne bi zasedala.

— Delovanje Obrtne banke SHS v prvem polletju t. l. Prevlčerašnjim se je vršila v Beogradu plenarna seja upravnega odbora Obrtne banke kraljevine SHS, na kateri je ravnatelj banke gosp. Dragič poročal, da so se posli banke v prvem polletju izredno naglo razvili in da bo ugodni poslovni uspeh omogočil izplačilo primerne dividende. Došim je centrala zaključila poslovno leto 1927 z dobičkom 215.500 Din, podružnica v Zagrebu pa z izgubo 107.600 Din, je centrala prvo polletje zaključila že z dobičkom 389.000 Din, podružnica v Zagrebu pa z dobičkom 63.500 Din, tako da znaša skupni dobiček zavoda za prvo polletje t. l. 1 milijon 52.000 Din. Iz dejstva, da zavod že sedaj pošljuje s primernim dobičkom, sklepa poročilo, da bodo v skorajšnjih bodočnosti poslali banke prav rentabilni. Glede reskoptnega kredita pri Narodni banki je Obrtni banki le uspelo, da je dobila ovijšenje tega kredita na 14.6 milijonov Din, od katerega je odstopila zagrebški podružnici 2.5 milijonov Din.

— Zakupne cene za skladišča na železnici. Glede na pritožbe zaradi povišanja za kupnih cen za odprta ali pokrita skladišča na železnicah, je generalna direkcija železnice odločila, da se imajo sedanje zakupne cene smatrati kot osnovne cene, na katere se more z odobrenjem generalne direkcije v izjemnih primerih dobiti popust do 40 %. Zakupne cene za zemljišča, na katerih je stranka zgradila skladišče ali šupo, se računajo po tarifi za odprta zemljišča.

Lepa Slovenka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

— Zaostanki v davku na poslovni promet se ne morejo plačati v obrokih. V členu 79. finančnega zakona za l. 1927/28. in v čl. 98. fin. zakona za l. 1928./29. je predvideno, da se morejo zaostanki na državnih davkih odplačevati v obrokih. Na vprašanja raznih finančnih oblastev je generalna direkcija davkov v Beogradu dala pojasnilo, da davek na poslovni promet, kot davek posebne vrste, ne spada ne med neposredne ne med posredne davke in se zaradi tega zaostanki v davku na poslovni promet ne morejo odplačevati v obrokih.

Borze

24. julija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab, edino v devizi na Curih je bilo nekaj več povpraševanja. Potrebo v devizah na Trst in Newyork je krila privatna ponudba, v ostalih devizah pa Narodna banka. Devize na Dunaj, London in Prago so za malenkost popustile.

Na zagrebškem efektnekm tržišču se je vojna škoda za malenkost okrepila. Pri slabem prometu se je promptna trgovanja po 438.5 kasa po 438, za julij po 437.5 — 438.5 in za december po 460 — 458.5. Investicijsko je bilo zaključeno po 89. Med bančnimi vrednotami se je Kreditna (Zagreb) okrepila na 86 — 90 ter je bila zaključena po 86. Dalje so bili zaključki v Jugobanki po 88.5, v Prashedioni po 90 in v Srpski po 145. Med industrijskimi vrednotami so se trgovale delnice Gutmanna po 210, Sečerane po 460 in Dubrovačke po 460 in 455.

Devise in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.905, Berlin 13.571—13.601 (13.586), Bruselj 0—7.9308, Budimpešta 0—9.218, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 8.0104—8.0404 (8.0254), London 276.34—277.14 (276.74), Newyork 56.815—57.015 (56.915), Pariz 0—222.79, Praga 168.22—169.02 (168.62), Trst 296.8 do 298.8 (297.8); dolarji 56.25—56.42 (—) Zagreb. Amsterdam 22.87 — 22.93, Dunaj 8.0104 — 8.0404, Berlin 13.571 — 13.601, Budimpešta 9.9068 — 9.9368, Milan 296.8 do 298.8, Newyork 56.815 — 57.015, London 276.34 — 277.14, Pariz 221.79 — 223.79, Praga 168.92 — 169.92, Curih 1094.1 — 1097.1. Trst. Beograd 33.475 — 33.775, Dunaj 266.25 — 272.25, Praga 56.45 — 56.75, Pariz 74.5 — 74.9, London 92.74 — 92.94, Newyork 19.02 — 19.08, Curih 368.875 — 368.875; dinarji 33.475 — 33.975.

Dunaj. Beograd 12.435 — 12.475, Berlin 168.91 — 169.41, London 34.8925 — 34.925, Milan 87.945 — 87.145, Newyork 707.5 — 710, Pariz 27.69 — 27.79, Praga 20.95875 — 21.03875, Curih 136.18 — 136.68; dinarji 12.385 do 12.445.

Curih. Beograd 9.128, Berlin 123.98, Newyork 519.825, London 25.24225, Pariz 20.33, Milan 27.195, Pariz 15.385, Budimpešta 90.535, Bukarešta 3.165, Sofija 3.7525, Varšava 58.20, Dunaj 37.28.

Elekti. Ljubljana. Celjska 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128 — 0, Kreditni zavod 170—175, Večve 105 — 0, Ruše 265 — 285, Kranjska industrijska 290 — 0, Stavbna 56 — 0, Sešir 105 — 0.

Zagreb. Državne vrednote; vojna škoda 438.25 — 438.75, kasa 438 — 438.5, za december 458.5 — 459, investicijsko 89—89.5, agrarne 0 — 56; bančne vrednote; Poljo, stara emisija 17.5 — 0, nova emisija 0—17, Kreditna 86 — 90, Jugo 88 — 88.5, Hipo 59.5 — 60 (59.5), Ljubljanska kreditna 126 do 130, Narodna 0 — 6550, Prashediona 950 do 952.5, Srpska 145 — 146, Zemaljska Sarajevo 140 — 150; industrijske vrednote; Gutmann 205 — 215, Slaveks 0 — 108, Slavonija 10 — 12, Drava 385 — 390, Sečerana (Sejsek 450 — 460, Tvorica vagonov 460 do 95, Dubrovačka 455 — 460, Trbovije 88 do 470.

Beograd. Vojna škoda 438.5 — 439, investicijsko 0 — 88.5, agrarne 53.5 — 55.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (24. t. m.) Les: Tendenca nespremenjena. Čvrsta. Zaključenihi je bilo 13 vagonov, in sicer 3 vagoni hrastovih podnic, 10 vagonov naklad, postaja po 1100. 3 vagoni brozovjnih drogov, 10 vagon Sušak po 325, 5 vagonov tramov, 10 vagon meja po 250 in 2 vagona hrastovih plohov, nežamanih, 10 vagon, naklad, postaja po 950. Deželni pridelki: Tendenca za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač 30 dni): baška, stara 78/79 kg po 380 — 382.5; baška, nova, uzanačo blago, brez doplačila, za julij po 305 — 307.5, za avgust po 300—302.5; turščica: baška, slov postaja, navadna tarifa, plač 30 dni po 340 — 345; ajda: zdrava, rešetana, promptna po 295; moka: «02», fco Ljubljana, plač. po prejemu po 525 — 530.

Novosadska blagovna borza (24. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet: 32 vagonov pšenice, 1 vagon ovas, 6 vagonov turščice, 3 vagona moke in 15 vagonov otrobov. Cene pšenice in moki so nekoliko popustile. Pšenica: baška, nova, za avgust 237.5 — 242.5; baška, potijska, za avgust 245 — 250; banaška, nova 230—235. Ovas: baški in sremski, novi, za avgust po 185 do 190. Ječmen: baški in sremski, novi 205 do 210; banaški 195 — 200. Turščica: baška in sremska 292.5 — 295; banaška 290 — 292.5. Moka: baška «02» in «03» 385 — 395; «2» 365 — 375; «5» 345 — 355; «6» 305 — 315; «7» 260 — 265.

Dunajski goveji sejem (23. t. m.) Dogon 2878 komadov, od tega 362 iz Jugoslavije, 1113 iz Romunije in 678 iz Madžarske. Pri mirnem prometu so se cene bikom in slabi živini podražile za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo: volj I. 1.40 — 1.60 (izjemno 1.65 do 1.85), II. 1.15 — 1.35, III. 0.90 — 1.10, bikli 1.05 — 1.45, krave 0.75 — 1.30, slaba živina 0.65 — 0.85.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 24. julija 1928. Višina barometra 308.8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Vel. vetra	Smer vetra in brzina v metrib	Padavine	
						Oblatno	V. i. u. m. de l. ur.
opazovanja							
Ljubljana	8.	762.6	19	85	SW 3	8	nevihta 5.0
Maribor		762.3	21		NNW 4	3	
Zagreb		761.9	21	84	SE 4	10	nevihta 7.0
Beograd		760.7	24	63	W 2	6	
Skoplje		752.3	26	43	mirno	0	mcgla
Dubrovnik		759.9	25	61	W 1	0	
Split	7.	760.3	26	77	varno	1	
Sarajevo							

Solnce vzhaja ob 4.35, zahaja ob 19.37. Luna vzhaja ob 12.27, zahaja ob 23.16. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 27.0 C, najnižja 16.0 Celzija.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Semintja oblačno, morda nevihte. Zmerno toplo.

Tržaška vremenska napoved za sredo: Normalni vetrovi. Nebo večinoma jasno. Temperatura od 22 do 23 stopinj. Morje mirno.

Iz življenja in sveta

Dunajski želodec v dneh Schubertovih slavnosti

V petih dneh so gostje na Dunaju popili 18 tisoč hl piva, 10 tisoč hl vina in pojedli 250 tisoč kg mesa ter za 200 km klobas.

Na Dunaju imajo zadnje dni deseto pevsko slavnost, tako zvani Sängerbundfest, ki se vrši letos v znamenju Schubertove proslave, a ima tudi politično priključitveno ozadje. Kljub temu, da je na Dunaju velika stiska in pomankanje stanovanj, se je vendarle našel pristanek za 200.000 gostov, ki seveda ne stradajo v poletnih dneh jedi ne pijače, temveč se pridno zalagajo s tem in onim.

Dunajčani računajo, da se je pomnožilo prebivalstvo njihovega mesta zadnji teden dni za 200.000 duš. Ta ogromna množica tujcev je porabila v prvih petih dneh

18.000 hl piva, 10.000 hl vina, 250.000 kg mesa, 200 km klobas itd.

Toplomer na Dunaju kaže te dni povprečno 30 stopinj. Pri tej višini vročine si privoščijo dunajski gostje na Schubertovih slavnostih pač najpoprej svežega in hladnega piva. Gambrius jim ga pridno toči. Če je med 200.000 inozemci samo 150.000 pivopivcev in če zvrne od njih vsakdo samo 5 vrčkov piva na dan, steče po grlih vsak dan 750.000 vrčkov piva, kar da v petih dneh 3.750.000 vrčkov, ali 18.750 hl piva.

Prav radi pa se dunajski gosti zbirajo tudi v Grintzingu, kjer izpraznjujejo tudi vinske sode. Če računamo na vsakega gosta dnevno samo liter pijače, konsumirajo pevci in pivci v petih dneh 10.000 hl vina. A seveda se ne pija pivo in vino na prazen želodec. Ta mora biti dobro podložen, da lahko prenese toliko pijače.

Gotovo je dalje, da povzije vsak udeleženec pevskih slavnosti na dan vsaj četrť kg mesa — to se pravi, da je šlo

v petih dneh skozi želodce dunajskih gostov 250.000 kg mesa. Srednje tolsti vol tehta okrog 250 kg in 200.000 gostov je pokončalo v zadnjih petih dneh na Dunaju 1000 rejnih volov.

Pa tudi goveje meso ni zadovoljilo vseh potreb dunajskih gostov. K vrčku piva se prav dobro prileže klobasica in če si je kupil vsak udeleženec pevskih svečanosti na dan samo po eno klobaso iz dveh kosov, so pokončali legijoni tujecev v petih dneh

1 milijon parov klobas.

Dunajske klobasice so tenke in 20 cm dolge. Milijon parov meri v dolžini 20 milijonov centimetrov ali 200 km. Če bi položili povzite klobasice drugo za drugo, bi segla veriga klobas od Dunaja do Linca.

Ampak tudi meso in klobase še niso vse. K pivu, vinu, mesu in klobasam je potreben tudi kruh. Tega se porabi na Dunaju sedaj dnevno 100.000 kg več. V petih dnevih so razpečali

400.000 hlebov nad običajno mero

Seveda si privoščijo gostje tudi kako škodelico kave. Povprečna poraba znaša 500.000 škodelic na dan, to je 2 milijona 500.000 črnih in belih kav ter kapiincev v petih dneh.

Pri bankah so zamenjali gostje, ki so večinoma iz Nemčije, 80 milijonov mark, za katere so dobili 130 milijonov šilingov. V petih dneh je 200.000 pevecv pokadilo za milijon šilingov (8 milijonov Din) tobaka. Seveda s tem statistika še ni zaključena. Na Dunaju služi te dni vse od avtotaksija na do kočijaža in vodnika. Ogromen dobiček bo imela od tega tudi pošta. Železnica in seveda ne v zadnji meri dunajska cestna železnica.

nesrečenih žrtev in da bo z ozirom na to, ker se med žrtvami nahajajo predvsem Italijani, še nekaj časa sodelovala pri reševalnih delih z dvema aeroplanoma po 600 konjskih sil, katere je Romagna, poveljnik »Citta di Milano« že naročil v Warnemündeu na Nemškem.

Dr. Anton Hajn — šestdesetletnik

V par dnevih praznuje svoj šestdesetletni jubilej dr. Anton Hajn, eden najuglednejših čeških parlamentarcev in politikov. Jubilar lahko gleda s ponosom na svoje dolgoletno uspešno in plodono delo v češkem javnem življenju.

Neumorni bojevnik za pravice naroda je tudi tvegal svobodo za podkrepitev svojih besed. Ze v mladosti je bil v znanem »omladinskem« procesu obtožen in obsojen na večmesečno ječo, tudi v svetovni vojni mu avstrijsko nasilje ni prizaneslo ter ga je interniralo in izoliralo v njegovem rojstnem kraju.

Dr. Hajn je bil ustanovitelj in predsednik češke državnopravne stranke in je v l. 1907. do 1911. zastopal v dunajskem parlamentu volni okraj Kraljičin Gradec. Na Dunaju je bil v ozkih stikih s slovenskimi in srbohrvatskimi poslanci, ki so ga zaradi njegovega slovenskega čustvovanja posebno cenili.

Neumorna je bila njegova pridnost. Dasi slabe telesne konstitucije je bil na neštetihi političnih shodih in narodnih prireditvah generalni govornik, ki je svoj predmet tako izčrpno obdelal, da so njegovi referati nudili v vsakem pogledu zaokroženo celoto. Kot publicist je izdal več knjig o češkem državnem pravu z ozirom na delavstvo, o zunanji politiki slovenskih držav, o nevarnosti reakcije v šolstvu in o češki notranji politiki, sodeloval pa je tudi pri raznih revijah in je danes urednik »Samostatnosti«.

Neutrudni politik, publicist in novinar je še danes čvrst in čil, omejil pa je svoje delo bolj na publicistično in novinarsko udejstvovanje, ki mu je že v mladeniški dobi prineslo velik ugled in spoštovanje. Vrlemu slovenskemu rodoljubu želimo, da bi se še dolgo vrsto srečnih let veselil svojih uspehov v osvobojeni domovini, za katero je tako vneto in nesebično doprinalal težke žrtve.

Vlak je padel v vodo

Na vijaduktu, ki vodi preko rokava Jamajškega zaliva pri kopališču Far-Rockawayu v bližini Newyorka, se je zgodila železniška nesreča, ki bi kmalu imela katastrofalne posledice. Zadnji vagon osebnega vlaka je skočil iz tira in se potopil skoraj ves v vodo. naslednji vagon je obvisel v nevarni legi med mostom in vodo. Večina potnikov v potopljenem vozu se je rešila na ta način, da je razbila okna — pri tem se je 12 oseb ranilo — in splavala v zaliv. Ostale so rešili gasilci in mornarji nekega vlačilca, ki je bil v bližini.

Odvedeni dekleti

V Libercu na Češkem je gostovala pred nekaj dnevi skupina zamorcev, ki se je odpeljala nato na Poljsko. Po njenem odhodu je prejela tamošnja policija obvestila, da sta istočasno izginili dve komaj 14-letni dekleti. Kmalu so dognali, da so ju odvedli omenjeni zamorci in ni znano, če sta še z njimi ali pa bogve kje prepuščeni svoji usodi. Po neki verziji sta se baje prostovoljno priključili črni skupini.

Pomotoma ustreljena častnika

Šef smirnskega generalnega štaba Zeli-bej in vodja smirnske zračne zveze Mikat-bej sta se v avtu pejala skozi ulice Smirne. Nekaj žandar je menil, da je njun avto last nekega zločinca, ki so ga baš tedaj iskali, in je zapovedal šoferju, naj ustavi. Ker se to ni zgodilo, je oddal za vozilom več strelav, ki so oba častnika usmrtili. Iskanega zločin-

ca so aretirali kratak čas nato, ko je hotel pobegniti s tujim avtom.

Kakor Nungesserjeva mati

Poročevalec nekega pariškega popoldanskega lista je obiskal mater pogumnega francoskega letalca Guilbauda, ki se je odpravil z Amundsenom na reševalni polet v Arktido in je z norveškim učenjakom vred in vso »Lathamovo« posadko zginil brez sledu. Guilbaudova mati živi kot ljudskošolska učiteljica v malem kraju Mouchampsu v Vendéji. Novinar jo je srečal baš ko je odhajala iz šole. Ko ga je opazila, je prebledela.

»Ne, gospa,« ji je dejal, »ne prinašam vam vesti o komandirju Guilbaudu; prihajam zato, da bi mi spregovorili o njem. Morda vam bo dalo to večje »panje.«

Gospa se je bridko nasmehnila:

»Da, hočem še upati navzlic vsem praznim tolažbam, ki mi jih je dajal tisk v teh dneh. Bojim se, da ni dosegel ledenega pasu; bojim se, da je padel v morje...«

Novinar je odvrnil:

»Vaš sin je z Amundsenom. Ta družba je sigurna.«

»Brez dvoma,« je dejala Guilbaudova mati. »Ze tolikokrat sem trepetala zani v drugih okoliščinah; tolikokrat, odkar je vstopil v to karijero, ki ga je zvala tako goreče in neodoljivo. Ze kot otrok je ljubil morje. Med vojno je postal mornariški častnik; preplul je vse Sredozemsko morje. Potem mi ga je vzelo letalstvo. Kadar je kam poletel, me je obvestil šele na večer pred odhodom z brzojavko. Tako sem tudi zvedela, da je odšel na pomoč posadki »Italia«. Ni imel časa, da bi me prišel objeti. Pred odhodom mi je poslal brzojavko, v kateri mi ni odkril nič namena svojega poleta. Šele dan nato sem prejela dolgo pismo. In od tedaj nič več. Nič razen kratkobesednih sporočil, ki mi jih pošilja od časa do časa mornariško ministarstvo. Bil je zelo skromen. Ni rad slišal, da so govorili o njem. Bil mi je dober in vdan. Hotel je, da bi opustila šolo. A nisem naredila tako, rajši nadaljujem z delom. O ta ljubezen do morja in zraka! Toda gotova sem, da je še živ.«

Tako mati. Pred letom dni je govorila slične besede mati drugega francoskega letalskega heroja, Nungesserja. In jih govori menda še vedno...

Angina na parniku

Na holandskem parniku »Insulade«, k se je vračal iz Batavije v Amsterdam, je izbruhnila huda epidemija angine, ki je zagrabila 70 potnikov; 8 med njimi jih je med vožnjo umrlo. Ladijski zdravnik je s pomočjo nekoliko potnikov osnoval na parniku zasilno bolnišnico.

Kapetan Romagna.

poveljnik oporišne ladje »Citta di Milano«, ki je prevzel posadko »Italia« od »Krasina« in jo odpremil v domovino.

Še enkrat: fosgenska katastrofa

Fosgenska katastrofa v Hamburgu bo imela sedaj še sodne posledice. 300 oseb je tožilo mesto Hamburg za odškodnino več milijonov mark. Mesto so tožili zato, ker očitajo njegovemu obrtnemu nadzorstvenemu uradu, da ni dovolj skrbno izvrševal svoje dolžnosti v tem primeru. Vendar je zelo dvomljivo, ali bo hamburško deželno sodišče ugodilo zahtevi tožiteljev.

Grozote lakote in mraza

Malmgrenovo truplo se mora najti! — Zappi je sklenil onemoglega Malmgreena steči do nagega in ga je položil živga v grob. — Beležnice Šveda ne najdejo nikjer. — Mariano je dovolil Zappiju, da ga lahko poje, če bi omagal preden pride človeška pomoč.

Kodajski dnevnik »Politiken« poroča iz Kirghaya grozne podrobnosti o odisejdi Malmgreenove trojice. Po tej verziji so Zappijev izpovedi mnogo strašnejše kakor so jih reproducirala dosedanja poročila.

Malmgreen, ki je čutil, da se mu bliža konec, je baje prosil svoja italijanska tovariša, naj nadaljujeta pot sama. Nato je Zappi slekel Šveda do nagega in ga položil brez obleke v ledeni grob. Italijana sta se oddaljila kakih 100 m od njega, Malmgreen pa jima je še vedno dajal znamenja z roko, naj gresta dalje.

Ruski letalec Čuhnovski, ki je izsledil dvojico, se ni mogel načuditi, da se ni našel pri rešenih Italijanih noben Malmgreenov predmet. Posebno čudno se mu je videlo, da je izginila učenjakova beležnica, oziroma dnevnik, o katerem se ve, da ga je Malmgreen pisal dokler je imel kaj moči.

Mariano je le s težavo sledil Zappiju in je vedno bolj pešal. Nekega dne je dejal svojemu sopotniku, da bo umrl. Za ta primer je dal Mariano Zappiju po no pooblastilo, da sme jesti njegovo meso. Ko je dospel »Krasin« do obeh Italijanov, je bil Mariano tako izčrpan, da so se na ladji bali za njegovo življenje. Še sedaj dvomijo, če bo ozdra-

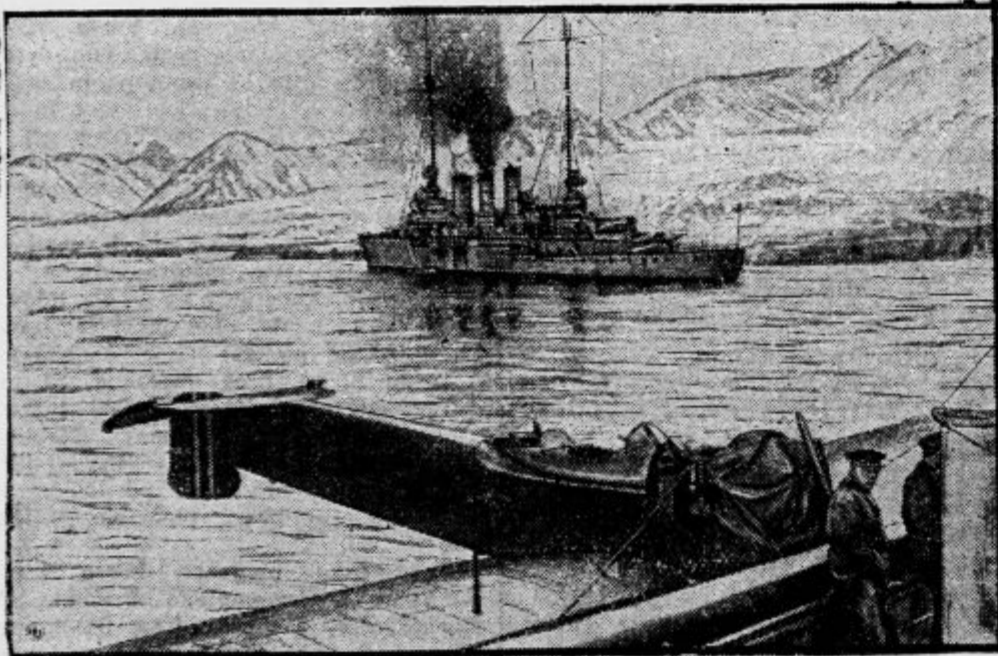
vel in če bo še kdaj videl svojo domovino.

Ledo'omilec »Krasin« je trenutno izranžiran iz pomožne ekspedicije in odide najbrže v kakšno evropsko pristanišče, kjer ga bodo popravili. Vodstvo ladje se nadeja, da ne bodo popravila trajala več nego 14 dni, nakar bo ledo'omilec zopet stopil v kaccjo in iskal sled za Amundsenom in Allessandrinijevu skupino.

V Severnem ledenemu morju je kljub temu, da je »Krasin« začasno moral opustiti reševalna dela zelo živahno. Sedem parnikov išče Amundsen in raziskuje polarno cono. Francosko polarno ladjo »Pourquois pas« vodi francoski raziskovalec dr. Charcot. Reševalno ekspedicijo podpira »Heimland«, dalje francoska križarka »Strasbourg«, norveška križarka »Nordenskjöld«, francoski topovski čoln »Quentin Roosevelt« ter norveški parnik »Michael Sars«. Slednji raziskuje cono med Spitzbergi in Grönlandijo, kamor so morebiti valovi zanesli letalo »Latham«. »Hobby« raziskuje s pomočjo Rijserja Larsena in Lützowa - Holma Hinlopensko cesto. Poleg vsega tega pomaga pri raziskovalnih delih še ladja »Vesle Kari«, katero vzdržuje zveza norveških novinarjev. Ta ladja križari med vzhodno obalo in Spitzbergi.

Vesti, da je odpoklicana celokupna švedska pomožna ekspedicija, se demantirajo. Švedi podpirajo iskanje Amundsen z dvema hidroplanoma in z malim letalom na smučih, ki je rešilo Lundborga. Kakor se dodatno javlja, bo šef švedske pomožne ekspedicije kapitan Tornberg storil vse, da poišče in najde Malmgreenovo truplo.

Z ozirom na ostro kritiko evropskih listov je italijanska vlada sklenila, da ne bo popolnoma opustila iskanja po-

Rešilna ekspedicija za Amundsen

Medtem ko se je det rešilnih ekspedij v Arktidi že umaknil, se nadaljuje pod norveškim vodstvom akcija za Alessandrinijev in Amundsenovo skupino. Velik delež pri tej akciji imajo Francozi. Odposlali so med drugimi ladjami tudi križarko »Strasbourg« (nekdanjo nemško »Regensburg«). Slika nam jo kaže v Kingsbaju in je bila posneta z reševalne ladje »Hobby«. V ospredju letalo Rijserja Larsena, ki jo bo spremljalo na raziskovanjih.

Češkoslovaško poslaništvo v Parizu

Je obiskal v eni preteklih noči vlomilec. Vdri je v spalno sobo poslanikove žene, gospe Osuskove, in jo prisilil s samokresom v roki, da mu je izročila nekaj zelo dragocenih predmetov. Nato je brez sledu izginil. Na sliki zgoraj gospa Osuskova, spodaj poslanik gospod Osusky.

Akviziterje

Inteligentne s finim nastopom za zbiranje oglasov SPREJMEMO.

Prednost imajo gospodje s prosto vožnjo. — Provizija dobra, event, tudi stalna plača.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na pošt-ni predal 224, Ljubljana.

V globoki žalosti sporočam prežalostno vest, da je moja draga soproga in sestra, gospa

Terezija Pevec

žena blivšega postreščka

dne 24. t. m. po dolgem trpljenju bogu-vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 26. julija 1928 ob 3. uri pop. iz mrtvašnice dež. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 24. julija 1928.

FRANC PEVEC, soprog.

Mestni ogrebnik savod

Perlino blago za damske in otroške obleke z znamko

'Indanthren'

obdrži barvo v perilu in na solncu. Dobi se pri

A. & E. Skaberne

Danes
sreda
ob 8. uri zvečer

OTVORITVENA PREDSTAVA
Cirkusa KLUDSKY
V MARBORU (Magdalenski park)

Vstopnine: lože Din 60.—, zaklopni prostor Din 50.—
I. prostor Din 40.—, II. prostor Din 30.—,
III. prostor Din 25.—, stojšče Din 15.—.

Brezposelni plačajo proti izkaznici samo Din 10.

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

Z nasmeškom na ustnicah se je obrnil k meni.
»Kakopak!« je porogljivo rekla markiza. »Gospod prav gotovo ne bo ugovarjal.«
Toda njen nasmeh je bil več, nego sem mogel prenesti. Srečanje s tujcem v škornjih in plašču na tej samotni cesti, daleč od človeških bivališč, je bilo očitno dogovorjeno; če nisem hotel igrati vloge dobrodrušnega bedaka, sem se moral neutegoma odločiti za dejanje.
»Dovolite, gospa,« sem dejal, ko sem premagal prvo začudenje. »Saj niti ne vem, kdo je ta gospod.«
Markiza se je bila vrnila na svoj sedež in tujec je stal tik pred vratci na njeni strani ter gledal v notranjost kočije. Trde, čeprav ne odurne črte njegovega obličja so izražale neobičajno moč duha; pogled mu je bil živ in svetel in njegove gibčne ustnice so se neprestano smehljale. Roka, ki jo je bil položil na vratca, je bila ogromna.
Srditi pogled, s katerim me je ošinila markiza, je pričal da ni bila pripravljena na moje besede.
»Smešni ste,« je dejala.

75

Nato se je obrnila k njemu:
»Vstopite, gospod.«
»Ne,« sem rekel, vzdignivši se s svojega sedeža. »Ostanite prosim vas, ostanite, kjer ste, dokler...«
Markiza se je besno obrnila k meni.
»Kočija je moja!« je vzkliznila.
»Nesporno,« sem odvrnil.
»Nu, kaj hočete potem?«
»Samo to, da se poslovim, če ta gospod vstopi.«
Gledala sva se iz oči v oči. Ko je videla, da je moj sklep trden in moj položaj jačji od njenega, je postala vljudnejša.
»Kako?« je vprašala naglo dihaje. »Zakaj bi se poslovlili, če on prisede?«
»Gospa,« sem odvrnil, »nikakega razloga ne vidim, da bi morali jemati s seboj neznanega človeka. Gospod je nedvomno vse časti vreden mož, ali...«
»Vsekako ni neznanec!« mi je zabrusila. »Jaz ga poznam. Ali vam to zadošča?«
»To mi bo zadoščalo, kadar mi poveste njegovo ime,« sem dejal.
Tujec naju je dotlej mirno poslušal in begal z očmi od enega do drugega, kakor da ga prepričevala zabava; pri teh besedah pa se je oglasil:
»Drage volje, gospod. Moje ime je Alibon, odvetnik iz Montaubana...«
Rezko sem mu segel v besedo.

»Tega vam ne verjamem,« sem rekel. »Vi niste Alibon iz Montaubana. Preje bi rekel, da ste Froment iz Nimesa, gospod.«
Leha snega, ki jo je rožnato ozarjalo zahajajoče sonce, se je širila za njegovim hrbtom, tako da mu nisem mogel razločiti obraza; tudi odgovoril mi ni takoj. Ko pa je izpregovoril, je bil njegov glas čudno miren in zdelo se mi je, da slišim v njem več domišljavosti nego strahu.
»Nu, gospod,« je dejal, »in če si mislimo, da sem? Ali bi bilo tako strašno?«
»Če ste,« sem govoril s trdnim glasom, gledaje mu naravnost v oči, »tedaj ne morem potovati z vami.«
»Tedaj tudi gospa ne sme potovati z menoj, čeprav je ta kočija njena last?«
»Ne,« sem se odrezal, »zato, ker ne more potovati brez mene.«
Nagrbnčil je obrvi in porogljivo vprašal:
»Kako to? Ali mar nisem vreden, da bi drugoval vaši prevzvišenosti?«
»Za vrednost ne gre, ampak za potni list,« sem odvrnil. »In če že hočete vedeti: vaše družbe se branim zato, ker imam svoj patent od sedanje vlade, ki mislim, da delate zoper njo. Zaradi gospe de Saint-Alais in njene hčerke sem lagal; ženska je in dolžan sem, da to ščitim. Toda zaradi vas se nočem lagati, niti vas nočem ščititi. Mislim, gospod, da je to dovolj jasno.«
»Vsekako,« je odgovoril s popolnim mirom. »A vendarle — jaz služim kralju. Komu pa služite vi?«

je najbolje sredstvo proti
solničnim opeklinam
Adriatic Tan cream dobiva se v vseh apotekah, drogerijah in parfumerijah.
Glavni depot:
Anglo-Jugoslav. petrolejsko d. d. Ljubljana.

Zastopnika

za mariborsko oblast sprejme **Dravogradska rafinerija mineralnega olja** v Dravogradu
Sposobni in energični reflektanti naj pošljejo ponudbe na gorenji naslov.

Vročeparna lokomobila

75—95 HP, stabilna 12 atmosfer, 34 m² kurilne ploskve, kurjenje z žaganjem, poleg tega primerna ravna rešetka za kurjenje s premogom, izdelek Badenia, Weinheim, ventilno krmiljenje, iztegljivi cevni sistem, zgrajena 1923. najnovejši tip, inkl. stopnjasto rešetko, predkurjava. 21 m dolg železen kamin, vse v brezhibnem stanju, sedaj še v obratu, kjer je na vpogled, radi premenitve obrata po primerni ceni **NAPRODAJ**.
Ponudbe pod »Erstklassige Maschine 3064 na Kienreichs, Anz.-Ges., Graz, Sackstrasse 4. 8844

Prostovoljna

javna dražba mlina

z vodno močjo, dveh gospodarskih poslopij v Beričevem šte. 45 pri Ljubljani „Ciuhov mlin“ in 22 zemljiških parcel, ter hiša z gostilno ob mostu čez Bistrico v Beričevem se vrši
dne 16. avgusta 1928 ob 9. uri dopoldne v Beričevem šte. 45.
Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajnem sodišču Ljubljana soba šte. 37 in pri odvetniku dr. Grablovcu, Tavčarjeva ulca št. 11.

Zahvala.

Povodom smrti in pogreba naše nadvse ljubljene, neopazne soproge, mamice, stare mamice, tašče, sestre in tete, gospe

Jožefe Plaustainer roj. Rom

čutimo dolžnost, da izrečemo tem potom zahvalo vsem onim odkritim prijateljem in znancem, ki so nas v naši bolesi tolažili, in vsem onim, ki so predrago pokojnico spremlili na zadnji poti. Zlasti se zahvaljujemo častiti duhovščini, predvsem č. g. kanoniku Mikušu za večkratni obisk in tolažbo s sv. zakramentom, vsem g. zdravnikom, osobito okr. zdravniku g. dr. Svetini za neumorno požrtvovalnost, pevskega zboru za ganljive žalostinke, zavodu Marijinih sester »Vincentinum« za č. sestro Cito, ki je bila v najhujši boleznini preminule njej in nam vsem v tolažbo. Najiskrenejša zahvala vsem darovalcem vencev in cvetja!
Vsestransko sočutje nam je bilo v veliko uteho ter prosimo, da ohranite pokojnico tudi nadalje v blagem spominu.
SV. JURJ, o. l. ž., dne 23. julija 1928.

Žalujoči ostali.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša dobra mati, stara mati, teta in tašča, gospa

Katarina Aita

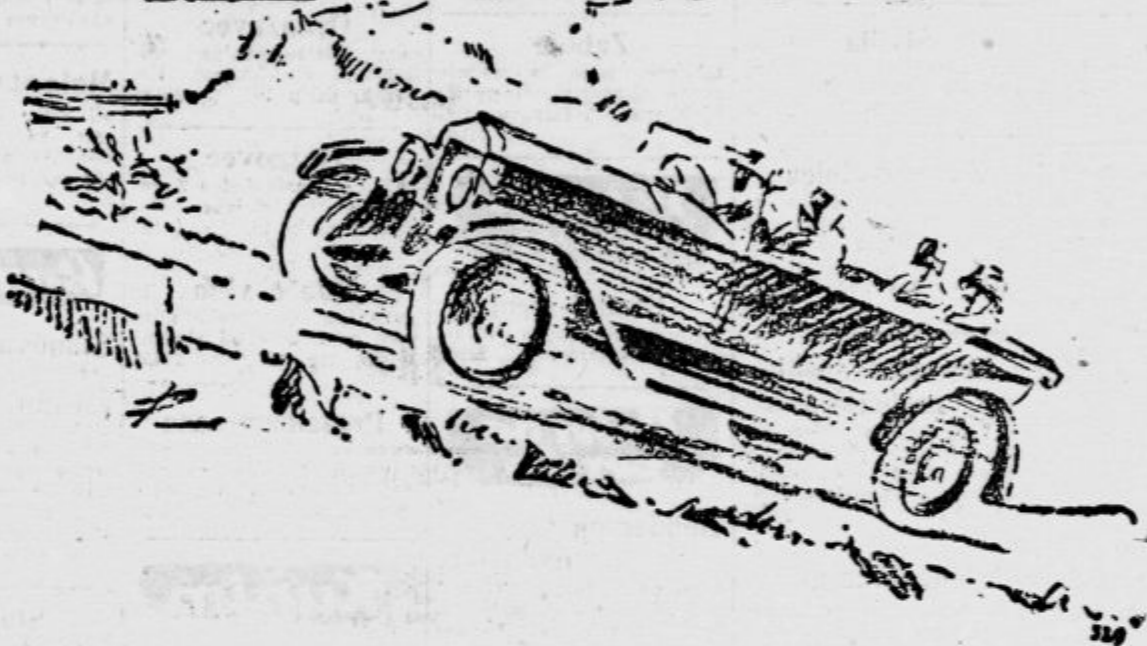
dne 24. t. m. po daljši bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb neopazne pokojnice bo v četrtek, dne 26. julija 1928 ob 8. uri dopoldne iz hiše žalosti, Draga št. 25, na farno pokopališče na Igu—Studenc.

Ig—Studenc, 24. julija 1928.

Žalujoči ostali.

FIAT 509

Jugoslovensko
FIAT - avtomobilno prometno d. d.
BEOGRAD

Avtorizirani prodajalci za Slovenijo:

TRIUMPH-AVTO, d. z o. z.
Centrala: Ljubljana, Dunajska c. 36
TRIUMPH-AVTO, d. z o. z.
Filijala: Maribor, Frančiškanska ul. 16

Šep naj bo Vaš dom!

Slikarje in pleskanje naj Vam vedno preskrbi **Ivan Košak, Bleiweisova c. št. 15.** Slikarstvo in pleskarstvo. Najmodernejši vzorci.

Poceni prevoze

blaga, drv, premoga, pohištva itd. v mestu, kakor tudi na deželi preskrbi hitro in poceni prevozništvu:
Franjo Schwab
Poljanska cesta 31. telefon 2510.

Trstie

za strope naročate le v tvornici, katera edina izdeluje to blago iz najboljšega materiala in prodaja najceneje.

Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradaška ulica 22. Telefon 2513

V najem oddam

staro, preko 30 let obstoječo, dobrodočo

TRGOVINO

z usnjem in čevljarstvom potrebščinami, kavcije zmožnemu trgovcu ali proti sigurni garanciji. Trgovini je bila do sedaj priključena dobrodoča čevljarstva delavnica z 10 delavci. Odda se radi bolezni lastnika.

Ponudbe na **L. P. Rogatec št. 30 Slovenija.** 8909